

OULU, MADETOJAN PUISTO 2007 (MP-07)
Puiston kunnostustöiden arkeologinen valvonta
22. – 24.8.2007

Museovirasto
Rakennushistorian osasto
Marika Hyttinen 2007

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta/kaupunki: Oulu, Madetojan puisto

Tutkimuksen laatu: Kunnallisteknisten töiden arkeologinen valvonta

Kohteen ajoitus: 1600/1700- ja 1800- ja 1900-luvut

Peruskarttalehti: PK 2444 09 Oulu (1999)

Peruskoordinaatit: x = 7213,98; y = 2569,52; z = 4-5 m mpy

Maanomistaja: Oulun kaupunki

Tutkimuslaitos: Museovirasto, Rakennushistorian osasto

Kaivausjohtaja: FM Marika Hyttinen

Kenttätöaika: 22. – 24.8.2007

Tutkitun alueen laajuus: 128 m²

Tutkimusten kustantaja: Oulun kaupunki, Tekninen keskus, katu- ja viherpalvelut

Löydöt: KM 2007061: 1-55 (Diar. 28.8.2007)

Löytöjen säilytyspaikka: Kansallismuseo

Digitaaliset kuvat: 1-75, CD-ROM

Aikaisemmat kaivausalueita koskevat tutkimukset:

Tutkimus	Johtaja	Vuosi	Raportin nimi	Nykyinen alue	Tutkimuslaitos	Alkuperäinen raportti
Kaupunkiarkeologinen inventointi	T. Ikonen ja T. Mökkönen	2002	Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen inventointi 2002.	-	MV:RHO	MV:RHOA
Koekaivaukset	H. Maijanen	2003	Oulu, Madetojan puisto, kaupunkiarkeologiset koekaivaukset	-	MV:RHO	MV:RHOA
Valvonta	M. Hyttinen	2006-2007	Oulu, Kaupunginonjan varsi (KaVa -06/-07) Kaupunginonjan kunnostustöiden arkeologinen valvonta välillä Torikatu - Suisto	-	MV:RHO	MV:RHOA

Kenttäkartat: 1-11

Yleiskartta: 12

Kirjallisuus:

- Bartels Michiel 1999:** ”*Steden in Scherven*” – *Cities in Shards 1-2*. Finds from cesspits in Deventer, Dordrecht, Nijmegen and Tiel (1250-1900). Amersfoort.
- Fält Olavi K. 1987:** ”Valkean kaupungin idylliä – Oulu 1917-1945”. *Valkean kaupungin vaiheet. Oulun historiaa*. Studia Historica Septentrionalia 13. Jyväskylä. 141-178.
- Hautala, Kustaa 1975:** *Oulun kaupungin historia III. 1809- 1856*. Oulu.
- Hautala Kustaa 1976:** *Oulun kaupungin historia IV. 1856-1918*. Oulu.
- Hautala Kustaa 1982:** *Oulun kaupungin historia V. 1918-1945*. Oulu.
- Iisakka Anu 2005:** ”Vesijättömaasta viihdekeskukseksi”. *Historiaa kaupungin alla: kaupunkiarkeologisia tutkimuksia Oulussa*. Toim. T. Kallio ja S. Lipponen. Pohjois-Pohjanmaan julkaisuja 16. Pohjois-Pohjanmaan museo. Oulu. 120-125
- Juuti Petri S. & Wallenius Katri J. 2005:** *Kaivot ja käymälät: johdatus historiaan esimerkkinä Suomi*. Pieksämäki.
- Manninen Turo 1995:** *Oulun kaupungin historia VI, 1945-1990*. Jyväskylä.
- Mellanen Jaana 1994:** ”...päiväni ovat haihtuneet kuin savu...” 258-281. *Narinkka. Helsinki 1550-1640*. Jyväskylä
- Oulun kaupunki:** Oulun kaupungin kunnalliskertomukset vuosilta 1918-1920, 1923, 1954.
- Oulun kaupunki 1986:** ”*Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet*”. Oulu.
- Rutter J. A. & Davey P. J. 1980:** ”Clay Pipes from Chester”. *The Archaeology of the Clay Tobacco Pipes. III. Britain: the North and West. BAR British Series 78*. Edit. Peter Davey. Great Britain. 41-272.
- Tingström Bertel 1972:** *Svensk numismatisk uppslagsbok. Mynt I ord och bild 1521-1972*. Stockholm.
- Turpeinen Oiva 1995:** *Kunnallistekniikka Suomessa keskiajalta 1990-luvulle*. Jyväskylä.
- Villeroy & Boch 1998:** *Villeroy & Boch: 250 Years of European Industrial History 1748-1998*. Saarbrücken.
- Ylimaunu Timo 2006:** ”Kaupungistumisen materiaalisesta kulttuurista – esimerkkinä Tornio 1600- ja 1700-luvulla”. *Faravid. Pohjois-Suomen historiallisen yhdistyksen vuosikirja XXX*. Pohjois-Suomen historiallinen yhdistys r.y. Jyväskylä. 85-109.

Painamattomat lähteet:

- Hyttinen M. 2002:** *Oulu, Tuomiokirkkoa ympäröivien katualueiden arkeologinen valvonta 2002(OTYK-02)*. MV:RHOA, Helsinki.

Hyttinen M. 2007: *Oulu, Kaupunginojan varsi (KaVa -06/-07). Kaupunginojan kunnostutöiden arkeologinen valvonta välillä Torikatu – Suisto.* MV:RHOA, Helsinki.

Ikonen, T. & Mökkönen, T. 2002: *Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen inventointi 2002.* MV:RHOA, Helsinki.

Lempiäinen T. 2007: *Oulu, Madetojan puiston arkeologinen valvonta 2007, Makrofossiilianalyysi, Tutkimusraportti.* Turun yliopisto. Kasvimuseo. 20014 Turun yliopisto.

Maijanen H. 2003: *Oulu, Madetojan puisto, kaupunkiarkeologiset koekaivaukset 2003.* MV:RHOA, Helsinki.

Oulun kaupunki 2006i: *Madetojanpuiston kunnostussuunnitelma.* Tekninen keskus, Katu- ja viherpalvelut 2006:

Zetterberg P. 2007: *Oulu, Madetojan puiston kunnostustöiden arkeologisessa valvonnassa otetun puunäytteen iänmääritys, dendrokronologinen ajoitus FIO4301.* Joensuun yliopisto, Biotieteiden tiedekunta, Ekologian tutkimusinstituutti, dendrokronologian laboratorio, ajoituseloste 319: 1-2.

Kaivauskertomuksen sivumäärä: 1-32 + liitteet

Liitteet:

Liite 1 Karttaluettelo
Liite 2 Stratigrafisten yksikköjen luettelo
Liite 3 Rakenneluettelo
Liite 4 Digitaalisten kuvien luettelo
Liite 5 Esinekuvat
Löytöluettelo
Poistettujen löytöjen luettelo
Makrofossiilianalyysi
Dendrokronologiset ajoitustulokset
Kenttäkartat 1-11
Yleiskartta 12

Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka: Museovirasto, Rakennushistorian osasto

Raportin kannen kuvat: Uno Laukan kuvakokoelman kuvat nro 3959 (Leevi Madetojan –patsas) ja kuva nro 1218 (yleiskuva Madetojan puistosta), PPM. Digikuvat nro 44 (R6) ja nro 33 (yleiskuva Madetojan puiston alueesta kunnostustöiden aikana). Kuvaaja: Tiia Ikonen, MV/RHO.

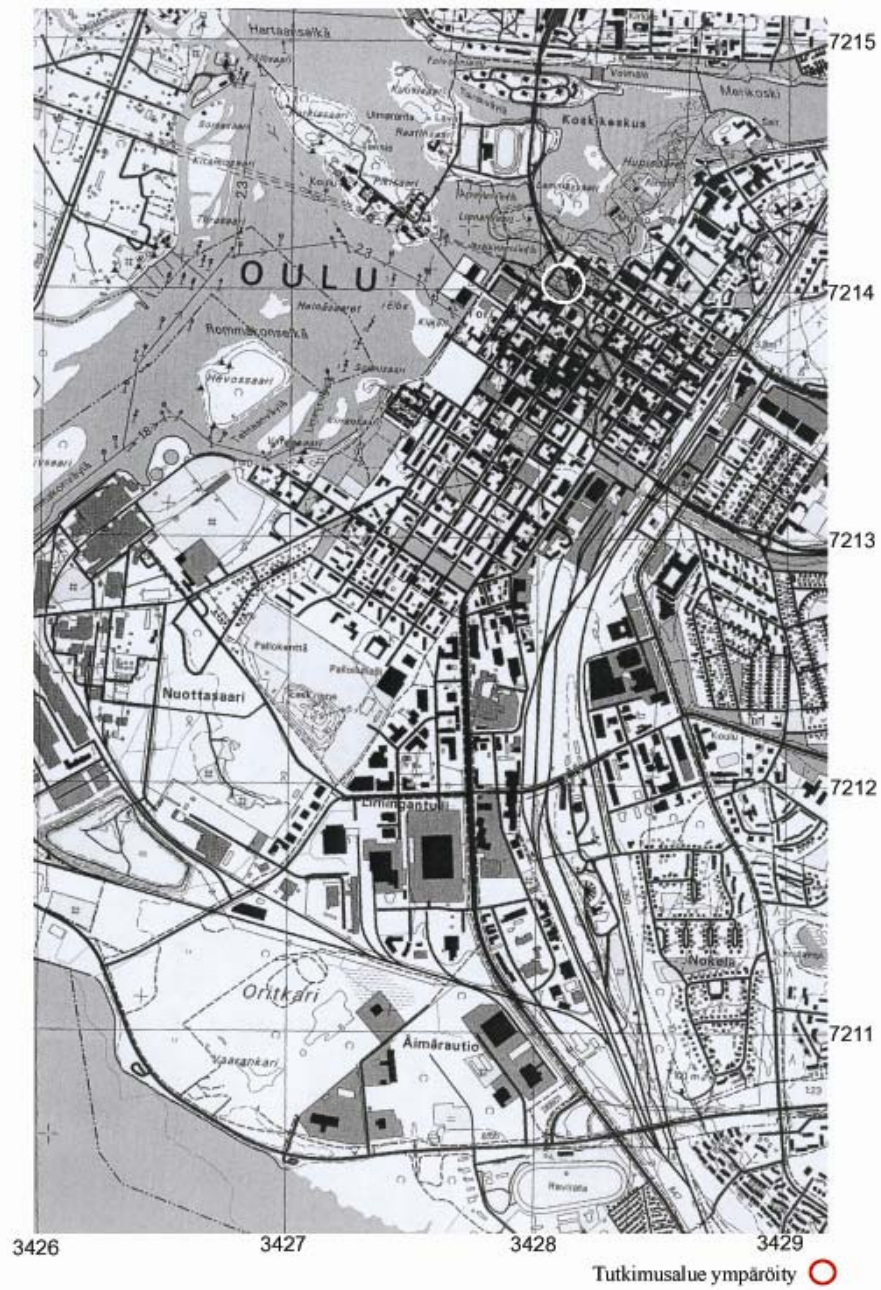
Tiivistelmä

Elo-, syys- ja lokakuussa 2007 kunnostettiin Madetojan puistoa. Puiston alueelle uusittiin istuksia, jalkakäytävät uusittiin ja Madetojan patsaan ympärille rakennettiin tukimuuri, jota varten kaivettiin puiston keskitasanteen reunaan n. 2 metrin levyinen ja 0,7 – 1,5 metrin syvyinen kaivanto.

Tukimuurikaivannon kaivutöitä valvottiin arkeologisesti 22.-24.8.2007, koska Madetojan puiston alue on kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa luokiteltu kuuluvaksi I-luokkaan eli alueella sijaitsee todennäköisesti säilyneitä 1600-luvun kulttuurikerrostumia (Ikonen & Mökkönen 2002, 16).

Kaivannosta dokumentoitiin runsaasti säilyneitä kulttuurikerroksia. Kaivannon pohjoispäässä, jossa kaivanto ulottui maksimissaan 0,7 m syvyyteen, havaittiin nuoremman rakennuskannan jäännöksiä – kaivannon profiilissa esiintyi paksu 1900-luvun alkupuolen palokerros. Kaivannon eteläpäässä, jossa kaivanto ulottui jo 1,5 metrin syvyyteen, tuli esille selvästi vanhempia kulttuurikerrostumia. Tältä kohdalta dokumentoitiin kaksi hirsirakennetta, joista toiseen kuului myös kiviladelmä. Puurakenteet ajoittuvat löytöaineiston perusteella 1600-1700 -luvuille.

PERUSKARTTAOTE, PK 2444 09 OULU, Mk. 1:20 000

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	1
Tiivistelmä	4
Peruskarttaote	5
Sisällysluettelo	6
Johdanto	7
1. Historiaa	8
1.1 Tutkimushistoria	8
1.2 Madetojan puiston alueen historiaa	10
2. Tutkimusmenetelmät ja valvonnan kulku	13
3. Rakenteet: tulkinta ja ajoitus	14
3.1 R1	14
3.2 R2	17
3.3 R3	19
3.4 R4	21
3.5 R5	22
3.6 R6	24
3.7 R7	27
4. Loppulause	31
Liitteet	
Liite 1 Karttaluettelo	
Liite 2 Stratigrafisten yksikköjen luettelo	
Liite 3 Rakenneluettelo	
Liite 4 Digitaalisten kuvien luettelo	
Liite 5 Esinekuvat	
Löytöluettelo	
Poistettujen löytöjen luettelo	
Makrofossiilianalyysi	
Dendrokronologiset ajoitustulokset	
Kenttäkartat 1-11	
Yleiskartta 12	

Johdanto

Elokuussa 2007 aloitettiin Madetojan puiston kunnostustyöt, jotka olivat jatkoa talvikaudella 2006/2007 aloitetulle Kaupunginojan varren kunnostushankkeelle välillä Torikatu – Suisto. Puistoalueen kunnostusuunnitelmaan kuului kasvillisuuden ja istutusten uusimista, Madetojan patsaan ympäristön siistimistä ja uudistamista sekä hiekkateiden kunnostusta. Lisäksi keskitasanteen reunaan rakennettaisiin tukimuuri. (Madetojanpuiston kunnostussuunnitelma 31.8.2006.) Urakan toimeksiantaja oli Oulun kaupungin Teknisen keskuksen Katu- ja viherpalvelut. Urakoitsijana toimi Viherrakennus Oy ja työmaan vastaavana mestarina Laila Pekkala.

Madetojanpuiston kunnostamisesta on suunniteltu jo vuodesta 2003 lähtien. Vuonna 2003 toteutettiin Madetojanpuiston alueella koekuopistus, jolla kartoitettiin puiston alueen kulttuurikerrosten säilyneisyysastetta ja mahdollisten kerrostumien paksuutta (Maijanen 2003, 6). Koekaivausten perusteella puiston alueella sijaitsee hyvin säilyneitä ja erittäin paksuja kulttuurikerroksia. Kaivausraportissa todettiin ylä- ja keskitasanteen vanhempien kerroksien säilyvän puiston paksujen täyttömaakerrosten alla, jos tukimuurin kaivutyöt eivät ulottuisi 1 metriä syvemmälle. Alatasanteen kerrostumien todettiin olevan lähempänä pintaa. (Maijanen 2003, 18.) Koska tukimuuri perustettaisiin alle 1 metrin syvyyteen¹, ei Madetojan puiston kaivutöihin katsottu tarpeelliseksi järjestää arkeologista valvontaa.

21.8.2007 Museovirasto sai soiton ISS Proko Infra Oy:n Petri Snellmannilta, joka ilmoitti Madetojan puiston tukimuurikaivannosta löytyneestä tiilirakenteesta. Snellman kertoi työmaan kaivutöiden olevan keskeytettynä, kunnes Museovirasto kävisi tarkistamassa esiin tulleet rakennuksenjäännökset. Allekirjoittanut kävi heti samana päivänä tarkistamassa kohteen. Esiin tullut tiilitaso (kuva 1), johon liittyi myös betonivalua, todettiin varsin nuoreksi. Kyseessä oli todennäköisesti jäännös rakenteesta, joka oli tuhoutunut vuoden 1918 kansalaissodan pommituksissa. Allekirjoittanut sai myös tuolloin tietää, että tukimuurikaivanto syvenisi puiston alueella kaakkoon päin mentäessä n. 1,5 metrin syvyydeksi. Museoviraston päätöksellä loppujen kaivutöiden ajaksi järjestettiin puiston alueelle arkeologinen valvonta.

¹ Museoviraston ja Oulun kaupungin välinen palaveri 2.5.2007 Oulun kaupungin Teknisessä keskuksessa.

Kuva 1. Tukimuurikaivannosta paljastunut tiilirakenne kuvattuna kaakkoon. Kuvaaja: Petri Snellman, ISS Proko Infra Oy.

Kenttätöitä tehtiin 22. – 24.8.2007 välisenä aikana, kaikkiaan kolmen päivän ajan. Kenttäjohtajana toimi FM Marika Hyttinen ja apulaistutkijana HuK Tiia Ikonen. Jälkitöitä varten vuokrattiin tilat Oulun yliopiston arkeologian laboratoriolta. T. Ikonen luetteloi ja numeroi löydöt sekä piirsi kartat. M. Hyttinen käsitteli valokuvat ja kirjoitti tutkimusraportin. Maanäytteet analysoi dos. Terttu Lempiäinen Turun yliopistosta. Valvonnan yhteydessä otettiin yksi puunäyte, jonka ajoitti vuosilustoajoituksella Pentti Zetterberg Joensuun yliopistosta. Tutkimukset kustansi Oulun kaupungin Teknisen keskuksen Katu- ja viherpalvelut muinaismuistolain 15 § mukaisesti.

1. Historiaa

1.1 Tutkimushistoria

Madetojan puiston alue luokiteltiin vuonna 2002 tehdyssä kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa *luokkaan I eli alueeksi, jossa 1600-luvun kulttuurikerrostumat ovat todennäköisesti hyvin säilyneitä* (Ikonen ja Mökkönen 2002, 16). Inventoinnin yhteydessä asemoitiin Oulun vanhat kartat nykyisen Oulun asemakaavan päälle. Näin syntyneistä kartoista voidaan hahmottaa Madetojan puiston alueen maankäyttöä 1600-luvulta 1800-luvun alkuun (kuvat 2-5). Kuvassa 2 on Oulun kaupungin nykyisen asemakaavan päälle digitoitu *Nikodemus Tess vanhemman* laatima kartta Oulusta vuodelta 1649. Kartasta voidaan havaita, että nykyisen Madetojan puiston alueella 1600-

luvun puolella välissä sijaitsi korttelialuetta, tielinjauksia sekä rakennuksia (kuva 2). Kuvassa 3 on vuoden 1705 kartta asemoitu Oulun nykyisen asemakaavan päälle. 1600-luvun puolestavälistä 1700-luvun alkuun tultaessa on alue muuttunut jonkin verran: lähes koko nykyinen puisto oli korttelialuetta (kuva 3). Aluetta halkoi luode-kaakkosuuntainen tielinjaus, joka sijaitsi hieman eri kohdassa kuin 1600-luvun kartassa. Kaupungin asemakaavan voidaan todeta muuttuneen melko säännölliseksi ruutukaavaksi.

Kuva 2. Kuvassa ote Oulun nykyisestä asemakartasta, jonka päälle on asemoitu Nikodemus Tessin vanhemman kartta Oulusta vuodelta 1649 (Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.1).

Kuva 3. Kuvassa ote Oulun nykyisestä asemakaavakartasta, jonka päälle on asemoitu kartta vuodelta 1705 (Ikonen & Mökkönen 2002, Liite 3.4).

Kuvassa neljä on esitetty Oulun asemakaava, jonka päälle on asemoitu Jakob Johan Wikarin vuonna 1748 laatima kartta Oulusta. Puiston alueella sijaitsi edelleen korttelialuetta (kuva 4). Päätielinjaus kulki edelleen samalla paikalla, mutta sen rinnalle

Kuva 4. Oulun nykyinen asemakaava, jonka päälle on asemoitu Jakob Johan Wikarin kartta Oulusta vuodelta 1748 (Ikonen & Mökkönen, 2002).

Kuva 5. Oulun nykyinen asekaavakartta, jonka päälle on asemoitu C. L. Engelin kartta vuodelta 1824 (Ikonen & Mökkönen, 2002).

oli syntynyt myös uusi koillis-lounaissuuntainen pienempi tielinja, joka halkoi silloista korttelialuetta. Kuvassa viisi ollaan jo 1800-luvun ensimmäisellä neljänneksellä. Alueella sijaitsi edelleen asuinkorttelia ja sitä halkoi luode-kaakkosuuntainen tielinjaus (kuva 5). Kuvassa neljä näkyvä pienempi tielinjaus on poissa.

Tutkimusalueella on suoritettu kaksi arkeologista kaivaustutkimusta. Vuonna 2003 Madetojanpusitossa tehtiin koekaivaukset Museoviraston toimesta. Koekuopituksen perusteella puiston ylätasanteen kulttuurikerros on yli 2 metriä paksu. Koska ylä- ja keskitasannetta on muokattu paljon 1900-luvulla (paikalle on tuotu mm. täyttömaata), oli vaikea arvioida syvyyttä, jolla vanhemmat kulttuurikerrokset tulisivat vastaan. Todennäköisesti ne ovat kuitenkin säilyneitä uudempien täytemaakerroksien alla. Alatasanteella kulttuurikerrokset sijaitsivat mahdollisesti lähempänä pintaa. (Maijanen 2003, 2, 18.)

Tuorein Madetojan puiston aluetta sivuava tutkimus tehtiin talvikaudella 2006/2007, jolloin Kaupunginojaa kunnostettiin välillä Torikatu - Suisto. Alueella toteutettiin tuolloin arkeologinen valvonta, koska kaivutöitä tehtiin Kaupunginojan varrella välillä Torikatu – Aleksanterinkatu. Kaivutyöt sivusivat näin ollen Madetojan puiston alatasannetta.. (Hyttinen 2007.) Valvonnan aikana dokumentoitiin Kaupunginojan eteläpuolelta kaksi puista koteloviemäriä, jotka laskivat suoraan Kaupunginojaan. Rakenteet ajoittunevat 1800-luvulle. (Hyttinen 2007, 51-55.)

1.2 Madetoja puiston alueen historiaa

Kuten edellä on mainittu, vanhojen karttojen mukaan puiston alueella on sijainnut korttelialuetta ja tielinjauksia aina 1600-luvun puolesta välistä 1900-luvulle (kuvat 2-5). Vuoden 1822 suurpalon jälkeen Oulun kaupungin tonttijako jouduttiin suorittamaan uudelleen. Nykyisen puiston alueen maat, tarkemmin Kaupunginojan pohjoispuoli, jaettiin tuolloin tonteiksi kauppiaille sekä virkamiehille. Kaupunginojan eteläpuolella puiston kohdalla sijaitsi kalastussatama (Hautala 1975, 33.)

Vuoden 1822 palon jälkeen Kaupunginojan reuna-alueet, jotka jo ennen paloakin olivat olleet rakentamattomia vesiperäisyytensä takia, jätettiin avoimiksi paikoiksi eli *plaaaneiksi*. Avoimet paikat toimivat luonnollisena palosuojana kaupungin rakennusten välillä. Pilaatit syntyivät Kaupunginojan reuna-alueita leventämällä eli leikkaamalla

suorakaiteen tai neliön muotoisia alueita kortteleista tai jopa käyttämällä koko entisen korttelin pinta-ala edellä mainittuun tarkoitukseen. Näiden puuttomien alueiden pohjalta syntyivät myöhemmin nykyiset puistoalueet, kuten mm. Pokkisenpuisto ja Madetojan puisto. (Hautala 1975, 64; Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 22.)

Kaupunginojaa kunnostettiin 1830-luvun puolesta välistä lähtien. Vuonna 1835 syvennettiin Kaupunginojaa, josta saatu muta ja lieju leviteltiin ojan varrella oleviin puistoihin. Lisäksi alaville paikoille tuotiin maata Kirkkotorilta. (Hautala 1975, 62-63.)

Vuonna 1863 kuvernööri *G. A. Alfthan* ehdotti maistraatin istunnossa, että Kaupunginojan molemmin puolin sijaitsevat plaanit täytettäisiin ja tasoitettaisiin. Lisäksi ojaa tulisi syventää. Tuolloin täytettiinkin plaani, joka sijaitsi Kaupunginojan varrella, nykyisessä Madetojan puistossa, kauppaneuvos *Granbergin*, neitien *Krank*, värjärimestari *Mareliuksen*, kirjansitoja *Bergdahlin* ja nahkurimestari *Lundin* tonttien välillä. (Hautala 1976, 286.)

Kaupunginojan syventäminen hyväksyttiin seuraavana vuonna 1864. Kaupunginojaa syvennettäisiin aina Torikadulta lähtien puistoalueelle saakka, jotta ojaa myöten voisi kulkea veneillä. Kaupunginojan kivettyjä seinämiä tuli kaivutöiden aikana varoa. Kaupunginojan kaivuusta saadut maat kuljetettiin ilmeisesti läheiselle Pokkitörmälle täytemaaksi. (Hautala 1976, 286; Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 23.)

Nykyisen Madetojan puiston alueella on sijainnut asuinrakennuksia ainakin vuoteen 1918 asti, jolloin kortteli paloi kokonaisuudessaan helmikuussa 1918 kansalaissodan taistelussa (kuva 6). Tuolloin puiston alueella sijaitsivat tontit 35-37. Kaupunki lunasti tontit 35 ja 37 ja vuonna 1923 valmistui tonttien läpi Oikokatu sekä ns. kolmiotalo. (Oulun kaupungin kunnalliskertomukset vuosilta 1918-1920, 1923; Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 34.)

Kuva 6. Helmikuun 1918 taisteluissa palanutta korttelialuetta nykyisen Madetojan puiston kohdalta Aleksanterinkadulta päin kuvattuna. Lähde: Fält, Olavi K. 1987: ”Valkean kaupungin idylliä – Oulu 1917 – 1945”. *Valkean kaupungin vaiheet – Oulun historiaa*. Toim. K. Julku. Jyväskylä 1987. 143, kuva 50. PPM.

Madetojan puiston ylätasanteen pohjoisosassa on sijainnut Shellin huoltoasema 1930-luvulta 1950-luvun lopulle (kuva 7) (Manninen 1995, 131; Hautala 1982, 157).

Kuva 7. Oulu. Pokkitörmän Shell-huoltoasema 1950-luvulla Madetojan puiston ylätasanteella. Lähde: Uno Laukan kuvakokoelma kuva nro 1670. PPM

Kuva 8. Oulu, Madetojan puisto 1950-luvulla. Taustalla Kolmiotalo ja Tuomiokirkko. Lähde: Uno Laukan kuvakokoelma, kuva nro 1218. PPM.

Vuonna 1954 alueesta lopulta tehtiin puisto tasoittamalla ja pengertämällä alue kahteen tasoon (kuva 8). Uuden puiston alueelle tuotiin mm. 200 autokuormallista ruokamultaa tasoitamaaksi. (Oulun kaupungin kunnalliskertomus vuodelta 1954, II osasto.) puistoa kunnostettiin edelleen vuonna 1955. Säveltäjä Leevi Madetojan patsas pystytettiin

puistoon vuonna 1962 (Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 23), jonka myötä aluetta on alettu kutsumaan ”Madetojan puistoksi”.

2. Tutkimusmenetelmät ja valvonnan kulku

Koska kyseessä oli työmaan konekaivuun arkeologinen valvonta ja kentällä työskenteli vain kaksi arkeologia, esiin tulleiden rakenteiden tutkiminen arkeologisten kaivaustutkimusten tarkkuudella ei ollut mahdollista. Kutakin kohdetta voitiin tutkia ainoastaan tietyn ajan verran, joka sekkin oli työmaa-aikataulujen tiukasti sanelema.

Johtuen arkeologisen valvonnan luonteesta, ei mitään tiettyä kaivaus- tai tutkimusmenetelmää pystytty kentällä täydellisesti toteuttamaan. Näin ollen päätettiin kulttuurikerrosten dokumentoinnissa ja löytöjen talteen ottamisessa käyttää sovellettua stratigrafista menetelmää eli rakenteiden yhteydessä esiintyneet kulttuurimaakerrokset nimettiin omiksi yksiköikseen (=Y) esim. maalajin, värin ja koostumuksen mukaan. Jokainen stratigrafinen yksikkö nimettiin juoksevilla numerolla siten, että jokaisessa rakenteessa yksiköiden numerointi alkaa numerolla 1. Kerrokset on kuvailtu raportissa stratigrafisten yksikköjen luettelossa (Liite 2).

Lähes kaikista rakenteista piirrettiin kentällä profiili ja mahdollisuuksien mukaan taso. Uudemman ajan rakennustenjäännöksistä (lähinnä 1900-luvun alun palokerros) ei piirretty tasokarttoja, vaan ainoastaan esimerkinomaisia katkelmia profiileista. Kenttäkartat ja yleiskartat on listattu karttaluettelossa (Liite 1).

Kaikki rakenteet kuvattiin digitaalisella kameralla. Parhaimmat kuvat on luetteloitu digitaalisten kuvien luetteloon (Liite 4) ja muutamista kuvista on otettu myös värilliset printit (MV:RHOA).

Kaikki rakenteet nimettiin R-kirjaimella (R = rakenne) sekä juoksevilla numerolla. Rakenteet on listattu raportin loppuun rakenneluetteloon (Liite 3). Huomioitava on, että kentällä eri rakenteiksi merkityt rakenteet ovat mahdollisesti kuitenkin saman rakenteen osia.

Rakenteet mitattiin paikoilleen alueella sijaitsevien ja paikoilleen jäävien rakenteiden tai muiden kartalla olevien pisteiden avulla. Mittauksissa käytettiin mm. Madetojan patsasta, Aleksanterinkadun sillan kaiteita sekä puiston alueella sijaitsevia

lyhtypylväitä. Jokaiselle rakenteelle vaaitettiin absoluuttinen korkeus vaaituskoneella. Mainittakoon, että Oulun kaupungilla on käytössään NN-korkeusjärjestelmä.

Kaikki esinelöydöt otettiin talteen lukuun ottamatta eläinten luita (löytöluettelo). Jo kentällä voitiin havaita osan esinelöydöistä olevan selvästi 1900-luvulta. Ne otettiin kuitenkin talteen kenttätövävaiheessa, jotta kyseisen yksikön voitiin selvästi osoittaa olevan moderni. Modernit löydöt poistettiin jälkityövävaiheessa löytömateriaalin joukosta ja luetteloitiin poistettujen löytöjen luetteloon. Löytömateriaalista poistettiin myös kaikki naulat, epämääräiset rautaesineiden katkelmat (esim. rautalevyjen katkelmia ja loppuun korrodoituneita esineitä), lasi- ja rautakuonamökyt sekä eläinten luut. Tärkeimmät löydöt on valokuvattu digikameralla kuvaliitteeseen (Liite 5).

3. Rakenteet: tulkinta ja ajoitus

3.1 R1

Rakennekuvaus: rakennuksen kivijalkaa, johon liittyi palanut lautataso sekä muurattua rakennetta (piippu/tulisija?)

Stratigrafiset yksiköt: **Y1**, pintamaa/nurmikko; **Y2**, savikerros (täyttö/tasoitemaakerros); **Y3**, palokerros; **Y4**, hiekkakerros; **Y5**, kaakeliilikkerros; **Y6**, hiiltynyt puukerros; **Y7**, hiilikerros; **Y8**, harmaa likamaa; **Y9**, vaaleanruskea, hiekkainen likamaa

Pinta-ala/koko: 2 x 2 m

Kartta: 1

Digitaaliset kuvat: 1-9, 18

Löydöt: KM 2007061:1-4 + irtolöydöt 5-13 R1:n läheisyydestä

Esinekuvat: -

Poistetut löydöt: 1 (irtolöytö R1:n läheisyydestä)

Näytteet: -

Ajoitus: 1900-luvun alku

Kuva 9. R1:n muurattua tiilirakennetta, jonka alla kivijalkaa. Kivijalan päällä nähtävissä paksu palokerros. Digikuva nro. 9. Kuvattu itään. Kuvaaja: Tiia Ikonen, M/RHO.

R1 sijaitsi aivan tukimuurikaivannon pohjoispäässä, Madetojan puiston koilliskulmassa (kartta 12). Rakenne R1 oli tullut esille jo ennen varsinaisen arkeologisen valvonnan alkua. Osa rakenteesta oli näin ollen ehtinyt jo tuhoutua kaivinkoneella kaivettaessa: rakenteen jäännökset oli selvästi havaittavissa kaivannon pohjois-, itä- ja kakkoisprofiileissa, jonne kulttuurikerrokset jatkuivat kaivamattomaan maahan.

Rakenteen R1 päällä sijaitsi pintamaa (Y1) ja tämän alla n. metrin paksuinen savimaakerros (Y2), joka oli täyttö- ja tasoitekerros (kartta 1). Savikerros lienee peräisin vuodelta 1954, jolloin alueesta tehtiin puisto tasoittamalla ja pengertämällä se kahteen tasoon (kuva 8). Heti tasoitekerroksen alla alkoivat R1:n kerrokset. Ensimmäisenä vastaan tuli korkeudella 4,70 m mpy palokerrostumaa (Y3), jossa oli sessa hiiltä ja kaakeliitiilenpaloja. Kaakeliitiili oli todennäköisesti punasavesta valmistettua n. 7 x 7 cm kokoista pientä neliötä. Kaakeleissa oli punertava lasite. R1 muodostui useista rakennekerroksista, jotka kaikki olivat voimakkaasti palaneita.

Kuva 10. R1:n yhteydessä esiintynyttä Villeroy & Bochin 8-kulmaista kaakelitiiltä. Digikuva nro 3. Kuvaaja: Tiia Ikonen, MV/RHO.

Kaivannon pohjoisprofiilissa näkyi rakenteeseen liittyvä voimakkaasti hiiltynyt lautataso (Y6) korkeudella 4,50 – 4,40 m mpy, jonka päällä oli tasaisena kerroksena 3-4 cm paksuinen kaakelitiilikkerros (Y5), jossa esiintyi Villeroy & Bochin valmistamaa 8-kulmaista, valkoista kaakelitiiltä (kuva 10). Kaakelit ovat peräisin rakenteen R1 yhteydessä mahdollisesti sijainneesta kakluunista eli kaakeloidusta uunista.

Rakenteeseen R1 kuului myös laastilla muurattua tiiliseinämää (kartta 1). Tiilimuuraus (kuva 11) esiintyi korkeudella 4,60-4,20 m mpy ja sijaitsi hiekkakerroksen (Y4) sisässä. Hiekassa oli nähtävissä ohuita hiilikerroksia. Tiilien materiaali vaikutti uudehkolta. Tiilirakenne on mahdollisesti jäännös rakenteen tulisijasta.

Tiilimuurauksen ja hiekkakerroksen (Y4) alla esiintyi ohut hiilikerros (Y7), jonka alla alkoi harmaa likamaa (Y8) ja hiekkainen, vaaleanruskea likamaa (Y9) korkeudella 4,20 m mpy. näiden likamaakerrosten sisässä sijaitsivat rakenteen R1 peruskivet korkeudella 4,20-3,90 m mpy (kuva 9 ja kartta 1). Kivien halkaisija vaihteli 20-30 cm välillä. Osa kivistä oli laakakiviä, jotka olivat n. 10 cm paksuisia. Laakakivet esiintyivät lähinnä muuratun tiilitason alapuolella (kartta 1). Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 3,90 m mpy, mutta likamaakerrokset jatkuivat syvemmälle kaivamattomaan maahan.

Kuva 11. Rakenteen R1 muurattua tiiliseinämää kuvattuna itään. Digikuva nro 1. Kuvaaja: Tiia Ikonen, MV/RHO.

R1 tulkittiin rakennuksen jäännökseksi, joka muodostui kivijalasta ja muuratusta tiilirakenteesta. Rakenteen yhteydessä sijainnut hiiltynyt puutaso on todennäköisesti rakennuksen lattiataso. Rakennuksessa on sijainnut kaakeloitu uuni eli kakluuni, josta kertoo kaakelitiilikerrokset. Rakennus on tuhoutunut varmuudella tulipalossa.

R1 ajoittuu erittäin todennäköisesti 1900-luvun alkuun, tarkemmin vuoteen 1918, jolloin nykyisen Madetojan puiston kohdalla sijainnut asuinkortteli (kuva 6) tuhoutui kansalaisodan taisteluissa. Rakenne sijaitsee paksun tasoitekerroksen alapuolella, eikä sen päällä sijaitse enää uusia rakennekerroksia. Vuoden 1918 jälkeen alueelle ei rakennettu enää asuinrakennuksia. Ainoastaan Madetojan puiston ylätasanteen pohjoiskulmassa sijaitti huoltoasema 1930-luvulta 1950-luvulle (kuvat 7 ja 8). Myös R1:n yhteydestä tavattu löytömaterialiaali oli uudehkoa (posliini, kaakelitiili). 8-kulmainen kaakelitiili oli *Villeroy & Boch* valmistamaa. *Villeroy & Boch* kaakelilaattoja lattioihin alettiin valmistamaan jo 1852 ja vuodesta 1876 alkaen myös seinäkaakeleita, joita käytettiin myös tulisijojen päällysteinä. (*Villeroy & Boch* 1998, 74, 78-79.)

3.2 R2

Rakennekuvaus: kulttuurimaakerroksia profiilissa

Stratigrafiset yksiköt: **Y1**, pintamaa/nurmikko; **Y2**, savikerros (täyttö/tasoitemaakerros); **Y3**, rakennusjätekerros (purkukerros); **Y4**, hiekkakerros; **Y5**, rakennusjätettä ja

sekoittunutta maata; **Y6**, palokerros; **Y7**, hiekan sekainen likamaa; **Y8**, sorapitoinen hiekkamaa; **Y9**, puuroskan sekainen tumma likamaa

Pinta-ala/koko: n. 7 m profiilissa (jatkui koilliseen kaivamattomaan maahan)

Kartta: 3

Digitaaliset kuvat: 10-17

Löydöt: KM 2007061: 14-18 + 19 (irtolöytö R2:n läheisyydestä)

Esinekuvat: KM 2007061:19, Liite 5

Poistetut löydöt: 2

Näytteet: -

Ajoitus: 1900-luvun alku

Rakenteen R3 jälkeen tukimuurikaivannon koillisprofiilissa esiintyi n. 17 metrin matkalla rakennusjätettä (Y5) (kuva 12), jonka alla sijaitsi useita kerrostumia, mm. paksu palokerros (Y6). Kaivannossa, yksikön Y6 alapuolisissa kerroksissa, esiintyi runsaasti isohkoja kiviä. Koillisprofiilista piirrettiin 7 metrin pituinen katkelma.

Kuva 12. Kulttuurikerrosta (R2) tukimuurikaivannon koillisprofiilissa. Kuvattu pohjoiseen. Digikuva nro 10. Kuvaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Kaivannon kerrokset (kartta 3) alkoivat korkeudella 4,85 m mpy pintamaakerroksella (Y1), jonka alla sijaitsi reilun metrin paksuinen savimaakerros (Y2), joka oli alueelle muualta tuotua (Kaupunginajan ruoppauksessa ylösnostettua maata?). Savimaakerroksella on tasoiteltu ja täytetty Madetojan puistoaluetta. Savikerroksen alla alkoi rakennusjätekerros (Y3), jonka alla alkoi ohut hienon hiekan kerros (Y4). Hiekan jälkeen alkoi uusi rakennusjätekerros, jossa oli myös likamaata (sekoittunutta) seassa

(Y5). Profiilissa rakennusjätteen ja likamaan alla alkoi paikoitellen palokerros (Y6), joka on todennäköisesti vuoden 1918 palokerrosta. Palokerroksen alla alkoi profiilin eteläpäässä hiekan sekainen likamaa (Y7) ja profiilin pohjoispäässä sorapitoinen hiekkamaa (Y8). Alimpana kerroksena esiintyi koko kaivannon alueella puuroskan sekainen tumma likamaa (Y9).

Profiilissa esiintyneet kivet (\varnothing 20 cm – 1 m) sijaitsivat sorapitoisessa hiekkamaassa (Y8) ja hiekan sekaisessa likamaassa (Y7) korkeudella 3,90–3,10 m mpy. Mainittakoon, että kivien välissä esiintyi runsaasti punasavesta valmistettua, lasitettua kaakelitiiltä. Kivet ovat todennäköisesti vuonna 1918 palaneen asuinkorttelin rakennusten peruskiviä, jotka eivät mahdollisesti ole enää alkuperäisillä paikoillaan. Vaikutti siltä, että palossa tuhoutuneiden rakennusten jäännökset oli hajotettu ja ”levitelty” alueelle tasaiseksi kerrokseksi. Osa rakennusjätekerroksesta ja palokerroksesta on mahdollisesti myös kuljetettu pois alueelta.

3.3 R3

Rakennekuvaus: hiiltynyt puuseinä

Stratigrafiset yksiköt: Y1, pintamaa/nurmikko; Y2, savikerros (täyttö/tasoitemaakerros); Y3, rakennusjätekerros (purkukerros); Y4, harmaa tuhkan sekainen hiekka; Y5, hiekkakerros; Y6, puuroskakerros; Y7, puuroskan sekainen tumma likamaa

Pinta-ala/koko: n. 1,5 m profiilissa (jatkui koilliseen kaivamattomaan maahan)

Kartta: 2

Digitaaliset kuvat: 19-20

Löydöt: KM 2007061: 20-26

Esinekuvat: -

Poistetut löydöt: -

Näytteet: -

Ajoitus: 1800-luvun loppupuoli/1900-luvun alku

Rakenne R3 tuli esille tukimuurikaivannon alkupäästä (kartta 12), kaivannon koillisprofiilista. Kuten R1 ja R2 oli myös R3 tullut esille kaivannosta ennen arkeologisen valvonnan alkua. Osa R3:n rakenteista oli näin ollen tuhoutunut kaivinkoneella kaivettaessa.

R3 sijaitsi kaivannon koillisprofiilissa (kuva 13), jossa rakennetta oli nähtävissä n. 2 metrin pituinen pätkä. Rakenteen päällä sijaitsi nurmikko/pintamaakerros (Y1) ja savimaakerros (Y2), joka oli paikalle tuotua tasoitemaata. Aivan rakenteen päällä oli kerros rakennusjätettä (Y3), jossa oli runsaasti tiilimurskaa, laastinpaloja ja

kaakelitiilenpaloja (valkosavisia ja lasitettuja) seassa. R3 muodostui hiiltyneestä puuseinämästä (kartta 2), jossa oli 5-6 pallekkäistä puuta (hirsii?). Puut alkoivat korkeudella 3,35 m mpy ja jatkuivat n. 2,90 m mpy, jossa sijaitsi myös kaivannon pohja. Puiden päällä ja välissä oli harmaata, tuhkan sekaista hiekkaa (Y4). Hiiltyneiden puiden pohjoispäässä oli myös hienon hiekan kerros (Y5) ja eteläpäässä puuroskaa (Y6). Rakenteen alla alkoi tumma likamaa (Y7), jossa oli puuroskaa seassa. Rakenne jatkui todennäköisesti kaivamattomaan maahan koilliseen ja itään.

Kuva 13. R3 eli hiiltynyt puuseinämä kuvattuna koilliseen. Digikuva nro 19. Kuvaaja: Tiia Ikonen, MV/RHO.

Rakenne lienee jäännös rakennuksen puuseinämästä, joka on tuhoutunut tulipalossa. Kyseessä saattaa myös olla esimerkiksi hirsikehikollisen kaivon seinärakenteen. Kesän 2007 valvonnassa rakenteen luonteeseen ei saatu täyttä selvyyttä, koska R3 jäi suurimmaksi osaksi kaivamattomaan maahan.

Rakenteen yhteydestä, kerroksesta Y4, saatiin talteen punasavikeramiikkaa (astianpaloja ja kaakelitiiltä), valkosavesta valmistettua kaakelitiiltä, piitä, fajanssia, liitupiipun varsi ja kirkasta ikkunalasia. Rakennus on tuhoutunut tulipalossa, johon R3:n hiiltyneet puut viittaavat.

R3 ajoittuu mahdollisesti 1900-luvun alkupuolelle, tarkemmin vuoteen 1918, jolloin nykyisen Madetojan puiston alueen asuinkortteli tuhoutui kansalaissodassa.

Rakenne voi myös olla hiukan vanhempi, ehkä 1800-luvulle ajoittuva. Vanhempaan ajoitukseen viittaavat rakenteen esinelöydöt.

3.4 R4

Rakennekuvaus: puurakenteita ja ladottua kiveä

Stratigrafiset yksiköt: **Y1**, pintamaa/nurmikko; **Y2**, savikerros (täyttö/tasoitemaakerros); **Y3**, pellinpalojen, rautaromun ja palaneen materiaalin kerros (palokerros); **Y4**, rakennusjätettä, hiiltä & sekoittunutta maata; **Y5**, hiekkakerros; **Y6**, palokerros; **Y7**, kerrostunut likamaa; **Y8**, hiilikerros; **Y9**, tiilimurskan ja hiilen sekainen likamaa; **Y10**, hiekan sekainen puuroska; **Y11**, puuroska

Pinta-ala/koko: n. 3 metriä profiilissa, rakenne jatkui koilliseen kaivamattomaan maahan
Kartta: 5

Digitaaliset kuvat: 24-26

Löydöt: KM 2007061: 27

Esinekuvat: -

Poistetut löydöt: -

Näytteet: -

Ajoitus: 1900-luvun alku

Rakenne R4 muodostui isohkoista kivistä (\emptyset 20-30 cm) ja puurakenteista (kartta 5). Rakenteeseen liittyi myös paksu palokerros. R4:n päällä sijaitsivat seuraavat kerrokset: pintamaakerrokset (Y1), jotka alkoivat korkeudella 4,85 m mpy. Pintamaan alla oli n. metrin paksuinen savikerros, joka oli alueen täyttö- ja tasoitekerros. Savimaan alla alkoi rautaromun (mm. peltiä, korrodoitunutta rautamateriaalia) sekainen palokerros (Y3). Tämä alla esiintyi 5-30 cm paksu rakennusjätekerros (Y4), jossa oli myös hiiltä seassa. Rakennusjätteen alla alkoi paikoitellen oranssin hiekan kerros (Y5) ja paikoin palokerros (Y6). Palokerroksen alla sijaitsi kerrostunut likamaa (Y7). R4:n puurakenteita tuli vastaan tiilimurskan ja hiilen sekaisessa likamaassa (Y9) korkeudella 3,20 m mpy. Osa puista sijaitsi puuroskakerroksen (Y11) sisässä korkeudella 2,90 – 2,70 m mpy. Rakenteeseen liittyneet kivet olivat niin ikään puuroskan (Y11) päällä ja sisässä.

Rakenteen puut (\emptyset n. 20 cm) olivat päällekkäisiä (kartta 5) ja itä- länsisuuntaisia. Osa puista kulki horisontaalisesti ja osa vertikaalisesti – osa rakenteen puista oli todennäköisesti liikkunut pois alkuperäiseltä paikaltaan konekaivuun seurauksena. Rakenteeseen liittyi myös tiiltä ja kiviä, joiden halkaisijat vaihtelivat 20-30 cm välillä. Mahdollisen rakenteen yhteydestä saatiin talteen piiposliinista valmistetun (kahvi?)kupin puolikas.

Rakenteen luonne jäi epämääräiseksi syksyn tutkimuksissa. R4 näkyi ainoastaan kaivannon koillisprofiilissa, joten suurin osa rakenteesta jäi kaivamattoman maan alle koilliseen ja pohjoiseen. Rakenne ajoittune 1900-luvun alkupuolelle, jolloin alueen kortteli tuhoutui tulipalossa..

3.5 R5

Rakennekuvaus: maahan upotettu tynnyrin/puuastian puolikas + kulttuurimaakerroksia
Stratigrafiset yksiköt: Y1, pintamaa/nurmikko; Y2, savikerros (täyttö/tasoitemaakerros); Y3, tiilen sekainen täyttömaa; Y4, pellinpalojen, rautaromun ja palaneen materiaalin kerros (palokerros); Y5, puuroskakerros; Y6, tumma hiekkakerros; Y7, hajonnutta ikkunalasia; Y8, tumma likamaa; Y9, ruskea hiekkakerros; Y10, tumma, savinen hiekka; Y11, kerrostunut vaalearuskea hiekka; Y12, tiilimurskan sekainen tumma likamaa; Y13, tumma puuroska; Y14, vaalea hiekka

Pinta-ala/koko: mahdollisen tynnyrin halkaisija n. 50 cm. Profiilia piirretty n. 1,5 m.

Kartta: 4

Digitaaliset kuvat: 21-23

Löydöt: KM 2007061: 28

Esinekuvat: -

Poistetut löydöt: -

Näytteet: -

Ajoitus: 1800-luku/1900-luku

Rakenne R5 sijaitsi tukimuurikaivannon koillisprofiilissa (kuva 14) korkeudella 2,80 – 2,60 m mpy. R5 näkyi kaivannon profiilissa maatuneena puurakenteena, johon kuului laudasta valmistetut seinämät ja pohja. Seinien paksuus oli n. 1-2 cm ja pohjan n. 3-4 cm. Rakenteen halkaisija profiilissa oli n. 45 cm. Rakenne jatkui koilliseen kaivamattomaan maahan.

Rakenteeseen liittyi useita maakerroksia. Ensimmäisenä olivat pintamaakerrokset (Y1), joiden alla jälleen täyttö/tasoitemaana toiminut savikerros (Y2). Savikerroksen alla alkoi tiilimurskan sekainen täyttömaakerros (Y3) ja tämän alla palaneen materiaalin, rautaromun (mm. peltiä) sekainen palokerros (Y4). Kerros Y4 on todennäköisesti vuonna 1918 syntynyttä palokerrosta. Aivan R5:n päällä (kartta 4) oli ohut puuroskakerros (Y5). R5:n sisäpuoli oli täyttynyt kerrostuneella hiekalla. Puuroskan (Y5) alla, R5 ”yläpinnassa”, oli ohut ruskean hiekan kerros (Y9), jonka alla ohut tumma, savinen hiekkakerros (Y10).

Kuva 14. Rakenne R5, maahan upotetun tynnyrin puolikas kuvattuna pohjoiseen. Digikuva nro 21. Kuvaaja: Tiia Ikonen, MV/RHO.

Loppuosa rakenteesta oli täynnä vaaleanruskeaa kerrostunutta hiekkaa (Y11). Kerroksen paksuus oli n. 40 cm. Rakenteen sisäosan maakerroksista ei tavattu esinelöytöjä. R5:n länsipuolella esiintyi tummaa likamaata (Y8), jonka alla alkoi tumma puuroska (Y13), jossa sijaitsi myös rakenteen pohja. R5:n itäpuolella ohuen puuroskan (Y5) alla oli tumma hiekkaa (Y6) ja tämän alla n. 1-2 cm paksuinen kerros täysin hajonnutta kirkasta ikkunalasia (Y7), jotka otettiin talteen muutamia paloja (KM2007061:28). Ikkunalasikeskittymä sijaitsi ainoastaan rakenteen R5 koillis- ja itäpuolella (kartta 4). Y7:n alla sijaitsi tiilimurskan sekaista tummaa likamaata (Y12) ja tummaa likamaata (Y8). Pohjimmaisena oli jälleen tumma puuroska (Y13).

Rakenne tulkittiin maahan upotetuksi tynnyriksi, josta oli jäljellä pohja ja osa molemmista seinämistä. Rakenne oli pahoin maatonut. 1800-luvun loppupuolella käytettiin maahan upotettuja tynnyreitä jätteiden pitopaikkana. Tällaisia jätetynnyreitä oli käytössä mm. Raumalla. (Juuti & Wallenius 2005, 130.) Rakenne R5 voi olla myös jäännös ns. kokoojakaivosta, jotka olivat osa laajempaa viemäriverkostoa. Viemärintiin kuului poikkiviemäreitä, jotka olivat usein puu- ta kivivuorattuja salaojia. Poikkiviemärit laskivat kokoojakaivoon, joihin saattoi toimia esim. kaksi päällekkäistä tynnyriä (Turpeinen 1995, 64.) Tällaisia sade- ja jätevesiviemäriverkostoja on tavattu mm. Torniossa (Ylimaunu 2006, 96-97) ja Oulusta (Hyttinen 2002; Iisakka 2005).

Rakenteeseen R5 ei näyttänyt kuitenkaan liittyvän puisia tai kivillä vuorattuja putkia/salaojia. Tosin mahdolliset poikkiviemärit ovat voineet tuhoutua jo aiemmin tai en jäivät piiloon kaivamattomaan maahan. R5:n sisään oli kerrostunut vaaleanruskeaa hiekkaa (Y11), mikä viittaa siihen, ettei rakenteen sisällä ole sijainnut jätteitä (ei likamaakerroksia). Kokoojakaivo tulkinta vaikuttaakin todennäköisemmältä.

R5:n ajoitus jäi epäselväksi esinelöytöjen puuttuessa kokonaan. Rakenne ajoittuu mahdollisesti 1800-/1900-luvuille, koska rakenteen päällä sijaitsi vuoden 1918 palokerros.

3.6 R6

Rakennekuvaus: hirsi- ja lautarakenne

Stratigrafiset yksiköt: Y1, pintamaa/multakerros; Y2, sekoittunut maa; Y3, hiekkakerros; Y4, rakennusjäte/sekoittunut maa; Y5, vaalea, hiekkainen savimaa; Y6, ruskea likamaa; Y7, hiekkakerros; Y8, tuhkan ja noen sekainen hiekka; Y9, tumma savimaa, jossa puuroskaa ja hiekkaa seassa.

Pinta-ala/koko: n. 0,8 x 2 m (jatkui lounaaseen kaivattomaan maahan)

Kartat: 6 ja 7

Digitaaliset kuvat: 34-45, 69-71

Löydöt: KM 2007061:29-35

Esinekuvat: KM2007061:34, raha; Kivisavikeramiikkaa, KM2007061:30, Liite 5

Poistetut löydöt: -

Näytteet: maanäyte 1 (MN1): tumma savimaa, joka puuroskan ja hiekan sekaista (Y9). Ks. erillinen raportti makrofossiilianalyysistä, Lempiäinen T. 2007: *"Oulu, Madetojan puiston arkeologinen valvonta 2007, Makrofossiilianalyysi, Tutkimusraportti"*.

Ajoitus: 1600-luku/1700-luku

Rakenne R6 tuli esille tukimuurikaivannon eteläpäästä, jossa kaivannon syvyys oli n. 1,3 metriä (kartta 12). R6 muodostui puurakenteista (kuva 15). Rakenne esiintyi ainoastaan tukimuurikaivannon lounaisprofiilissa.

Rakenteeseen R6 liittyivät seuraavat kerrostumat (kartta 7): pintamaakerrokset (Y1) korkeudella n. 4,50 m mpy, jonka alla sekoittuneen maan kerros (Y2). Mainittakoon, ettei kaivannon lounaisprofiilissa esiintynyt lainkaan vaaleaa, paksua savikerrosta, joka sijaitsi keskitasanteella ja näkyi koko tulimuurikaivannon pituudelta kaivannon koillisprofiilissa. Seuraavaksi tuli esille hiekkakerros (Y3). Hiekkakerroksen alla alkoi rakennusjätekerros, jonka paksuus oli reilut 30 cm. Rakennusjätteen alla sijaitsi paikallinen kerrostuma vaaleaa savimaata (Y5), jonka alla alkoi ruskea likamaa (Y6): Rakenteen R6 ylimmät puut sijaitsivat tässä kerroksessa. On todennäköistä, että Y6 on

R6:n käyttöaikana syntynyt kulttuurimaakerros. Likamaan paksuus oli n. 20-30 cm. Rakenteen eteläpäässä sijaitti myös paikallinen kerros tuhkan ja noen sekaista hiekkaa (Y8). Rakenteen alla alkoi tumma savimaa, jossa oli hiekan sekaista puuroskaa ja eläimen luita seassa (Y9). Rakenteen R6 alimmat puut sijaitsivat tämän kerroksen pinnan tuntumassa korkeudella 3,59 m mpy (kuvassa 15 olevien puiden yläpinta).

Kuva 15. Rakenne R6 kuvattuna länteen. Kuvassa 1metrin mitta. Digikuva nro 35. Kuvaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Kerroksesta Y9 (tumma savinen maa) otettiin maanäyte (ks. kartta 6, MN1 näytteenottoa). Makrofossiilianalyysissä näytteestä analysoitiin ainoastaan yksi kasvijääne, joka oli jokapaikansaran (*Carex nigra*) pullakko. Lisäksi näytteessä oli runsaasti puuroskaa sekä jonkin verran puuhiiltä ja kasviroskaa. (Lempiäinen 2007, taulukko 1.) Jokapaikan sara viitanee vesistön (Kaupunginoja) läheisyyteen.

Rakenne R6 muodostui puista, joiden halkaisija oli 10-20 cm. Puut olivat mahdollisesti veistettyjä hirsii. Tästä ei kuitenkaan saatu varmuutta, koska puut olivat suurimmaksi osaksi lounaisprofiilin sisässä ja erittäin maatuneita. Puiden kaivannon puoleiset päät olivat todennäköisesti katkenneet kaivinkoneen kauhan ruopaisun seurauksena – päät näyttivät väkivalloin rikkimenneiltä (kuva 15). Mainittakoon, että kaivannon vastakkaiselta puolelta, koillisprofiilista, tipahti kaivamisen aikana yksi veistetty hirsi, jossa oli myös salvos. R6:n puut näyttivät muodostavan rakenteen nurkan.

Rakenteen luonteeseen ei saatu täyttä varmuutta kesän 2007 valvonnassa, koska suurin osa rakenteesta jäi kaivamattomaan maahan lounaaseen ja länteen.

Kaivannossa havaittiin lisää R6:n suuntaisia puita (koillis-lounais) n. 1,4 metrin päässä luoteessa (kartta 12). Nämä mahdollisesti R6:een kuuluvat puut on merkitty yleiskarttaan neliöllä. Puut sijaitsivat samalla korkeudella kuin R6:n puut ja niihin liittyi samoja maakerrostumia (kuva 16).

Kuva 16. Mahdollisesti R6:een kuuluvia koillis-lounaissuuntaisia puita tukimuurikaivannon lounaisprofiilissa kuvattuna etelään. Digikuva nro 71. Kuvaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Rakenteen R6 yhteydestä saatiin talteen ruskeasta likamaasta (Y6) liitupiipun varsi ja tummasta savikerroksesta (Y9), jossa oli puuroskaa ja eläintenluita seassa, 1600-luvun alkupuolelle ajoittuva raha (Liite 5, KM2007061:34), piitä, kirkasta lasia, puna- ja kivisavikeramiikkaa (Liite 5, KM2007061:30) sekä liitupiipun varren katkelmia. Rahalöydön perusteella rakenne voisi ajoittua jopa 1600-luvulle (kuva 17). Todennäköisesti rakenne ei kuitenkaan ole aivan näin vanha. Sijaintikorkeutensa perusteella rakenne ajoittunee 1700-luvulle (vrt. rakenteen R7 sijaintikorkeus luvussa 3.7 R7).

Kuva 17. Rakenteen R6 yhteydestä esiin tullut kolikko oli identtinen kuvan nro 35 rahan kanssa. Kyseessä on Kuningatar Kristiina aikainen ¼ äyrin kolikko 1600-luvun alkupuolelta. Lähde: Tinström Bertel: *Svensk numismatisk uppslagsbok. Mynt i ord och bild 1521-1972*. Stockholm 1972. s. 156, kuva 35.

3.7 R7

Rakennekuvaus: puu- ja kivirakenne (rakennuksen perusta?)

Stratigrafiset yksiköt: Y1, pintamaa/multakerros; Y2, rakennusjätekerros; Y3, hiekkakerros; Y4, hiekan sekainen puuroska; Y5, noki- ja hiilikerros; Y6, hieno hiekkakerros; Y7, puuroskakerros; Y8, kellertävä likamaa; Y9, savinen hiekka, Y10, pohjasavi

Pinta-ala/koko: 2 x 3 m (rakenne jatkui kaivamattomaan maahan koilliseen)

Kartat: 8-11

Digitaaliset kuvat: 46-68,73-75

Löydöt: KM 2007061: 36-46 + irtolöydöt 47-49

Esinekuvat: KM2007061: 47 ja 48, piipun koppa ja piipun varsi, Liite 5

Poistetut löydöt: 3-4

Näytteet: maanäyte 2 (MN2): hiekkainen puuroska (Y7). Ks. erillinen raportti maanäyteanalyysistä, Lempiäinen T. 2007: ”*Oulu, Madetojan puiston arkeologinen valvonta 2007, Makrofossiilianalyysi, Tutkimusraportti*”

Dendrokronologinen näyte 1: dendrokronologinen ajoituskiekko otettiin rakenteen R7 tasosta 2 (ks. kartta 10 näytteenottoa). Ks. erillinen raportti dendrokronologisesta ajoitustuloksesta, Zetterberg P. 2007: ”*Oulun Madetojan puiston kunnostustöiden arkeologisessa valvonnassa otetun puunäytteen iänmääritys, dendrokronologinen ajoitus FIO4301. Dendrokronologian laboratorion ajoitusseloste 319.*”

Ajoitus: 1700-luvun puolivälistä 1700-luvun lopulle

Rakenne R7 tuli esille tukimuurikaivannon eteläpäästä (kartta 12). R7:n kuului kivi- ja puurakenteita. Rakennetta paljastui keskeltä kaivantoa sekä profiileista. Rakenne jatkui sekä koilliseen että lounaaseen kaivamattoman maan alle. Rakenteesta dokumentoitiin kaksi profiilia ja kaksi tasoa.

Rakenteen päällä sijaitsi useita maakerroksia. Näistä ensimmäisenä pintamaa/multakerros (Y1). Maanpinta sijaitsi tällä kohtaa 4,70 m mpy. Multakerroksen alla oli rakennusjätekerros (Y2), jossa sijaitsi myös isohkoja kiviä (Ø 40 cm).

Rakennusjätteen alla alkoi hiekkakerros (Y3). Hiekkakerroksen sisässä oli myös isohkoja kiviä (Ø 20-30 cm) sekä hieman puuta. Hiekan alla alkoi hiekkainen puuroska (Y4). Tämän kerroksen alla sijaitsi R7:n kuuluva laakakiviladelma (kartta 10) korkeudella 3,52 m mpy (kivien yläpinta). Kivien välissä oli puuroskaa (Y7). Laakakivien päällä oli havaittavissa ohut hiili- ja nokikerros (Y5) Laakakivien paksuus oli 5-15 cm ja leveys 30-40 cm (kartta 10). Kivet oli ladottu lähekkäin, jolloin ne muodostivat melko tiiviin tason. Laakakiviladelma esiintyi ainoastaan kaivannon lounaisosassa. Osa kivistä lähti pois ennen ladelman havaitsemista. Kivet oli aseteltu pääosin kellertävään likamaahan (Y8).

Hiekkainen puuroska (Y4) sijaitsi R6:n puiden päällä (R7a, taso 1, kartta 10). Puiden yläpinta oli korkeudella n. 3,40 m mpy hienossa hiekkakerroksessa (Y6). Puut olivat halkaisijaltaan 25 cm ja erittäin oksaisia (kartta 10). Luode-kaakkosuuntaisia puita ei piirretty koko pituudeltaan tasokarttaan, vaan ainoastaan ensimmäiset 1,5 metriä. Puiden kokonaispituus oli kaikkiaan 2,80 metriä. Puut jatkuivat selvästi koillisprofiiliin, jossa pilkkotti neljäs vaakatasossa oleva puu. Puut sijaitsivat pääosin hienossa hiekassa (Y6), joka ei näy profiilikartoissa, kuten ei myöskään kellertävä likamaa (Y8). Molemmat olivat siis paikallisia kerroksia ja liittyivät kiinteästi rakenteen tasoon. Rakenteen luode- ja länsiosissa puut ja kivet sijaitsivat osin puuroskakerroksessa (Y7), joka myös näkyy piirretyissä profiileissa.

Kuva 18. Rakenteen R7 laakakiviladelma ja oksaiset puunrungot (taso 1) kuvattuna luoteeseen. Kuvassa mittakaavana 2 m mitta. Digikuva nro 57. Kuvaaja: Marika Hyttinen., MV/RHO

Kerroksesta Y7 otettiin maanäyte (MN2), josta tehtiin makrofossiilianalyysi (ks. kartta 10 maanäytteen ottokohta). Näytteestä ei kuitenkaan löydetty merkittäviä kasvijäänteitä, ainoastaan runsaasti puuroskaa ja jonkin verran puuhiiltä ja kasviroskaa (Lempiäinen 2007, taulukko 1).

Puutason (taso 1) alta tuli esille viimeinen kulttuurimaakerros eli savinen hiekka (Y9), jossa sijaitsivat R7:n alimmat rakenteet eli koillis-lounaissuuntaiset lankut (taso 2, kartta 11/R7b, kuva 19). Lankut, joita havaittiin kaksi, sijaitsivat korkeudella 3,05 m mpy (yläpinta) savisessa hiekassa (Y9). Lankkujen paksuus oli vain n. 3-5 cm. Toisessa lankuista oli nähtävissä veistetty loveus (kuvat 20 ja 21), jolla ei näyttänyt olevan mitään erityistä funktiota. Kyseessä lienee uusiokäytetty lankku. Tasossa 2 oli kaikkiaan neljä samankokoista lankkua, joista kaksi tuli esille piirrettyjen puiden kaakkoispuolelta. Näitä lautoja ei enää piirretty. Laudat sijaitsivat n. 0,95 – 1 metrin etäisyydellä toisistaan, kuten myös piirretyt kaksi lautaa (kartta 11). Puiden alla alkoi pohjasavi (Y10) korkeudella n. 3,00 m mpy.

Kuva 19. Rakenteen R7 alimmat laudat eli R7b (taso 2) kuvattuna ylhäältä etelälounaaseen. Kuvassa mittakaavana 2 metrin mitta. Digikuva nro 63. Kuvajaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Kuva 20. R7:n tason 2 lankku in situ, jossa loveus. Kuvattu ylhäältä. Digikuva nro 64. Kuvaaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Kuva 21 Sama puu nostetuna kaivannosta ylös. Loveuskohta kuvattuna ylhäältä. Digikuva nro 73. Kuvaaaja: Marika Hyttinen, MV/RHO.

Rakenteen R7 funktio jäi epämääräiseksi kesän 2007 valvonnassa. Rakenteen R7 puutaso (R7a) voisi olla rakennuksen hirsiarina ja vieressä ollut kiveys mahdollinen uunin perusta, johon viittasi kivien päällä ollut hiilikerros. On myös mahdollista, että kivet ovat osa rakennuksen kivijalkaa.

Rakenteen R7 yhdestä puusta otettiin näytekiekko, joka ajoitettiin vuosilustoajoituksella. Näytekiekko otettiin tason 1 keskimmäisestä puusta (kartta 10, ks. näytteenottoa). Puunäytteessä, joka määriteltiin männyksi ja oli peräisin puun latvaosasta paksuista oksankohdista päätellen, oli mittauskelpoisia vuosilustoja aikaväliltä 1436-1732. Lisäksi puun pinnassa oli n. 15 vuoden 1732 jälkeistä vuosilustoa, jotka olivat deformoituneet mittauskelvottomiksi lahoamisen takia. Voitiin kuitenkin arvioida, että enintään kymmenkunta vuosilustoa on kadonnut puun pinnasta, puun pinnan kuluneisuuden perusteella. Puun kaatojankohdaksi saatiin näin ollen aikaväli 1747-1757. Lisäksi puu, josta näytekappale otettiin, on ollut poikkeuksellisen pitkäikäinen, yli 350 vuotta, sekä pitkäikäinen. (Zetterberg 2007, 2.)

Löytöinä rakenteen yhteydestä saatiin punasavikeramiikkaa, piiposliinia, liitupiipun katkelmia, fajanssia ja kirkasta lasia. Piiposliinia alettiin valmistamaan Englannissa 1760-luvulla (Bartels 1999, 238, 419).

Irtolöytöinä kerättiin talteen liitupiipun koppa (Liite 5, esine :47) ja liitupiipun varsi (Liite 5, esine :48), jossa oli ranskanliljaleimakoristelua. Tällainen Fleur-de-lis-leima oli hyvin tyypillinen 1600-luvulle (Mellanen 1994, 271-272). Liitupiipun koppa (:47) on koristelematon ja kanta on sileä. Piipulle löytyy vastaavuus englantilaisesta

piippumateriaalista (Rutter & Davey 1980, 86, kuva 21). Piippu ajoittunee 1700-luvun ensimmäiselle puoliskolle (Rutter & Davey 1980, 84, 86). On kuitenkin huomioitava, että liitupiipun koppa ja varsi ovat irtolöytöjä.

Yhdessä dendrokronologisen ajoitustuloksen ja esinelöytöjen kanssa saadaan rakenteelle R7 melko hyvä ajoitustulos. Rakenteen puut on todennäköisesti kaadettu aikavälillä 1747-1757, siis 1700-luvun puolessavälissä, jonka jälkeen puut on käytetty rakenteeseen (puissa ei merkkejä siitä, että olisivat uusiokäytettyjä). Piiposliini ja liitupiipun koppa kertonevat ajasta, jolloin rakenne on ollut käytössä eli 1700-luvun puolestavälistä 1700-luvun lopulle, jopa 1800-luvun alkupuolelle. Vuoden 1748 kartasta voidaan nähdä (kuva 4), että alueella on tuolloin sijainnut korttelialuetta, mikä vahvistanee tulkinnan siitä, että rakenne R7 on mahdollisesti jäännös rakennuksen perustasta.

4. Loppulause

Madetojan puiston kunnostustöiden yhteydessä syksyllä 2007 toteutetussa arkeologisessa valvonnassa dokumentoitiin runsaasti kulttuurimaakerroksia sekä muutamia kivi- ja puurakenteita. Nuorimmat alueen kulttuurikerrokset ovat peräisin vuodelta 1918, jolloin alueella sijainnut kortteli paloi kansalaissodan pommituksissa. Vanhimmat alueen kulttuurikerrokset ajoittuvat löytöjensä perusteella mahdollisesti jopa 1600-luvulle. Tutkimuksen perusteella puiston alatasanteella, puistoalueen eteläpäässä, tulevat vanhemmat kulttuurikerrokset esille n. 60-80 cm nykyisen maanpinnan alapuolella. Kulttuurikerrosten paksuus näillä kohdin on reilut puoli metriä. Puiston pohjoisosassa vanhemmat kulttuurikerrokset sijaitsevat syvemmillä.

Syksyn valvonta vahvisti vuoden 2003 koekuopituksen päätelmät - Madetojan puiston alueella sijaitsee erittäin paksuja kulttuurikerroksia, jotka alkavat 0,5-1 metrin syvyydellä nykyisestä maanpinnasta. Valvonnan tuloksien perusteella alueella sijaitsee myös vanhoja 1600- ja 1700-luvuille ajoittuvia kulttuurikerroksia, jotka ovat muinaismuistolain rauhoittamia. Näiden kerrostumien säilyttäminen ja suojelu olisi erittäin tärkeää. Jos puiston alueella ei kuitenkaan tulevaisuudessa pystytä välttymään kaivutöiltä, on siellä suoritettava arkeologiset kaivaustutkimukset. Erityisesti syksyn

2007 valvonnassa havaitut rakenteet R6 ja R7 vaativat lisätutkimusta niiden luonteen selvittämiseksi.

Oulussa 18.12.2007

Marika Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 (MP-07)

Karttaluettelo

1. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 1 (kaakkoisprofiili). Mk 1:10. Piirtänyt T. Ikonen 22.8.2007.
2. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 3 (koillisprofiili). Mk 1:10. Piirtänyt T. Ikonen 22.8.2007.
3. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 2 (koillisprofiili). Mk 1:20. Piirtänyt M. Hyttinen 22.8.2007.
4. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 5 (pohjoisprofiili). Mk 1:10. Piirtänyt T. Ikonen 22.8.2007.
5. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 4 (pohjois-koillisprofiili). Mk 1:20. Piirtänyt M. Hyttinen 22.8.2007.
6. **Madetojan puisto.** Tasokartta rakenteesta 6 (taso 1). Mk 1:10. Piirtänyt M. Hyttinen 23.8.2007.
7. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 6 (lounaisprofiili). Mk 1:10. Piirtänyt M. Hyttinen 23.8.2007.
8. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 7 (etelä-lounaisprofiili). Mk 1:20. Piirtänyt M. Hyttinen 23.8.2007.
9. **Madetojan puisto.** Profiilikartta rakenteesta 7 (lounaisprofiili). Mk 1:20. Piirtänyt M. Hyttinen 23.8.2007.
10. **Madetojan puisto.** Tasokartta rakenteesta 7 (taso 1). Mk 1:10. Piirtänyt M. Hyttinen 23.8.2007.
11. **Madetojan puisto.** Tasokartta rakenteesta 7b (taso 2). Mk 1:10. Piirtänyt M. Hyttinen 24.8.2007.
12. **Yleiskartta, Madetojan puisto.** Yleiskartta Madetojan puistosta. Mk 1:400. Työmaakartoista koonnut, jäljentänyt ja muokannut Tiia Ikonen 9.9.2007.

OULU, Madetojan puisto 2007 (MP-07)
Stratigrafisten yksikköjen luettelo

- R1:Y1** Pintamaa/nurmikkokerros. Kerroksen paksuus arvioiden 5-10 cm korkeudella 5,75 – 5,60 m mpy.
Kartta: -
- R1:Y2** Savikerros (tasoite/täyttömaakerros). Kerroksen paksuus n. 90 - 100 cm korkeudella 5,60 – 4,60 m mpy.
Kartta: 1
- R1:Y3** Hiilen, hiekan ja kaakeliitiilen sekainen palokerros. Kerroksen paksuus vaihteli 10-15 cm välillä ja sijaitsi korkeudella 4,70 – 4,45 m mpy.
Kartta: 1
- R1:Y4** Hiekkakerros, jonka sisällä hiiliraitoja. Kerroksen paksuus vaihteli 15 – 40 cm välillä. Sijaintikorkeus oli välillä 4,60 – 4,15 m mpy. Kerroksen Y4 sisässä sijaitsi R1:n tiilirakenne.
Kartta: 1
- R1:Y5** Kaakeliitikerros. Kerros koostui Villeroy & Boch:in valmistamasta kahdeksankulmaisesta kaakeliitilestä. Kerroksen paksuus on 3-4 cm. Sijaitsi R1:n tiilirakenteen itäpuolella korkeudella 4,55 – 4,40 m mpy.
Kartta: 1
Löydöt: KM 2007061:1
- R1:Y6** Hiiltynyt puukerros, jonka paksuus vaihteli 3-10 cm:n välillä. Yksikkö sijaitsi R1:Y5 alapuolella rajoittuen myös R1:n tiilirakenteeseen. Kerros sijaitsi korkeudella 4,50 – 4,35 m mpy.
Kartta: 1
Löydöt: KM 2007061:2
- R1:Y7** Hiilikerros. Kerroksen paksuus vaihteli 1-5 cm välillä korkeudella 4,30 – 4,20 m mpy.
Kartta: 1
- R1:Y8** Harmaa likamaa. Kerroksen paksuus vaihteli 1-10 cm välillä korkeudella 4,30 – 4,15 m mpy.
Kartta: 1
- R1:Y9** Vaaleanruskea, hiekkainen likamaa. Kerros sijaitsi välillä 4,20 – 3,95 m mpy, mutta jatkui syvemmälle kaivattomaan maahan.

Kartta: 1

Löydöt: KM 2007061:3-4

- R2:Y1** Pintamaa/nurmikkokerros. Kerroksen paksuus arvioiden 5-10 cm korkeudella 4,85 – 4,70 m mpy.
Kartta: -
- R2:Y2** Savikerros (tasoite/täyttömaakerros). Kerroksen paksuus n. 100 – 115 cm korkeudella 4,70 – 3,75 m mpy.
Kartat: 3 ja 5.
- R2:Y3** Rakennusjätekerros (purkukerros), jossa runsaasti kiviä ja tiiltä. Kerroksen paksuus vaihteli 10-20 cm välillä korkeudella 3,75 – 3,60 m mpy.
Kartta: 3
- R2:Y4** Keltainen, hieno hiekka. Kerroksen paksuus n. 1-10 cm korkeudella 3,90 – 3,60 m mpy.
Kartta: 3
- R2:Y5** Rakennusjätettä & sekoitunutta maata. Kerroksen paksuus n. 5 – 25 cm korkeudella 3,70 – 3,30 m mpy.
Kartta: 3
- R2:Y6** Palokerros. Kerroksen paksuus 3-16 cm korkeudella 3,95 – 3,30 m mpy.
Kartta: 3
- R2:Y7** Hiekan sekainen likamaa. Kerroksen paksuus 20-30 cm korkeudella 3,60 – 3,30 m mpy.
Kartta: 3
Löydöt: KM 2007061:14-18
- R2:Y8** Sorapitoinen hiekkamaa. Kerroksen paksuus 10 – 20 cm korkeudella 3,50 – 3,30 m mpy.
Kartta: 3
- R2:Y9** Puuroskan sekainen tumma likamaa. Kerros alkoi korkeudella 3,30 m mpy. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 3,00 m mpy, mutta Y9 jatkui syvemmälle kaivamattomaan maahan.
Kartta: 3
- R3:Y1** Pintamaa/nurmikkokerros. Kerroksen paksuus arvioiden 5-10 cm korkeudella 4,85 – 4,70 m mpy.
Kartta: -
- R3:Y2** Savikerros (tasoite/täyttömaakerros). Kerroksen paksuus n. 120 – 130 cm korkeudella 4,75 – 3,45 m mpy.

Kartta: 2

R3:Y3 Rakennusjätekerros (purkukerros), jossa paljon tiiltä ja kaakeliiltä. Kerroksen paksuus 10-55 cm korkeudella 3,65 – 3,05 m mpy.

Kartta: 2

R3:Y4 Harmaa tuhkan sekainen hiekka. Kerroksen paksuus 3-5 cm korkeudella 3,15 – 3,00 m mpy.

Kartta: 2

Löydöt: KM 2007061:20-26

R3:Y5 Hieno hiekka. Kerroksen paksuus 10-30 cm korkeudella 3,20 – 2,85 m mpy.

Kartta: 2

R3:Y6 Puuroskakerros. Kerroksen paksuus 2-4 cm korkeudella 3,10 – 3,00 m mpy.

Kartta: 2

R3:Y7 Puuroskan sekainen tumma likamaa. Kerros alkoi korkeudelta 2,90 m mpy. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 2,85 m mpy, mutta Y7 jatkui syvemmälle kaivamattomaan maahan.

Kartta: 2

R4:Y1 Pintamaa/nurmikkokerros. Kerroksen paksuus arvioiden 5-10 cm korkeudella 4,85 – 4,70 m mpy.

Kartta: -

R4:Y2 Savikerros (tasoite/täyttömaakerros). Kerroksen paksuus n. 100 – 115 cm korkeudella 4,70 – 3,70 m mpy.

Kartta: 5

R4:Y3 Pellinpalojen ja palaneen materiaalin sekainen kerros. Kerroksen paksuus 4-10 cm korkeudella 3,70 – 3,60 m mpy.

Kartta: 5

R4:Y4 Rakennusjätettä, hiiltä & sekoittunutta maata. Kerroksen paksuus n. 5 – 30 cm korkeudella 3,70 – 3,40 m mpy.

Kartta: 5

Löydöt: KM 2007061:27

R4:R5 Oranssi, hieno hiekka. Kerroksen paksuus n. 20 cm korkeudella 3,40 – 3,20 m mpy.

Kartta: 5

- R4:Y6** Palokerros. Kerroksen paksuus 3-20 cm korkeudella 3,50 – 3,25 m mpy.
Kartta: 5
- R4:Y7** Kerrostunut likamaa. Kerroksen paksuus 20-25 cm korkeudella 3,40 – 3,15 m mpy.
Kartta: 5
- R4:Y8** Hiilikerros. Kerroksen paksuus 4 cm korkeudella 3,15 – 3,00 m mpy.
Kartta: 5.
- R4:Y9** Tiilimurskan ja hiilen sekainen likamaa. Kerroksen paksuus 20-40 cm korkeudella 3,20 – 2,90 m mpy.
Kartta: 5
- R4:Y10** Hiekan sekainen puuroska. Kerroksen paksuus 5-10 cm korkeudella 3,10 – 2,80 m mpy.
Kartta: 5
- R4:Y11** Puuroska. Kerroksen paksuus n. 30 cm korkeudella 3,00 – 2,70 m mpy n. Kerros jatkui syvemmälle kaivamattomaan maahan.
Kartta: 5
- R5:Y1** Pintamaa/nurmikkokerros. Kerroksen paksuus arvioiden 10-15 cm korkeudella 4,85 – 4,70 m mpy.
Kartta: -
- R5:Y2** Savikerros (tasoite/täyttämaakerros). Kerroksen paksuus muutamasta n. 80-130 cm. Sijainti korkeus 4,70 – 3,40 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y3** Tiilen sekainen täyttömaa. Kerroksen paksuus 2-15 cm korkeudella 3,40 – 3,20 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y4** Pellinkatkelmien, rautaromun ja palaneen materiaalin sekainen tumma hiekka. Kerroksen paksuus 27 – 40 cm korkeudella 3,37 – 2,88 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y5** Puuroskakerros. Kerroksen paksuus 1-10 cm korkeudella 3,10 – 2,80 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y6** Tumma hiekka. Kerroksen paksuus 1 – 10 cm korkeudella 2,90 – 2,80 m mpy. Yhteys esiintyi vain rakenteen R5 itäpuolella.
Kartta: 4

- R5:Y7** Ikkunalasikerros. Kerroksen paksuus 1-2 cm korkeudella 2,85 – 2,80 m mpy. Yhteys esiintyi vain rakenteen R5 itäpuolella.
Kartta: 4
Löydöt: KM 2007061:28
- R5:Y8** Tumma likamaa. Kerroksen paksuus 2-21 cm korkeudella 3,00 – 2,78 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y9** Ruskea hiekka. Kerroksen paksuus 1-3 cm korkeudella 2,90 – 2,85 m mpy. Yhteys sijaitsee vain rakenteen R5 sisäpuolella.
Kartta: 4
- R5:Y10** Tumma, savinen hiekka. Kerroksen paksuus 1-2 cm korkeudella 2,88 – 2,85 m mpy. Yhteys sijaitsee vain rakenteen R5 sisäpuolella.
Kartta: 4
- R5:Y11** Kerrostunut vaaleanruskea hiekka. Kerroksen paksuus 13-22 cm korkeudella 2,87 – 2,64 m mpy. Yhteys sijaitsee vain rakenteen R5 sisäpuolella.
Kartta: 4
- R5:Y12** Tiilimurskan sekainen tumma likamaa. Kerroksen paksuus 1-15 cm korkeudella 2,82 – 2,64 m mpy. Yhteys sijaitsee rakenteen R5 itäpuolella.
Kartta: 4
- R5:Y13** Tumma puuroska. Kerroksen paksuus ei ole tiedossa kaivannon loppuessa korkeuteen 2,50 m mpy. Kerros alkaa korkeudesta 2,87 m mpy.
Kartta: 4
- R5:Y14** Vaalea hiekka. Kerroksen paksuus 1-3 cm korkeudella 3,03 – 3,00 m mpy.
Kartta: 4
- R6:Y1** Pintamaa/multakerros. Esiintyi korkeudella 4,50-4,35 m mpy. Paksuus n. 10-15 cm.
Kartta: 7
- R6:Y2** Sekoittunut maa. Kerroksen paksuus 1-17 cm korkeudella 4,40 – 4,23 m mpy.
Kartta: 7
- R6:Y3** Hiekka. Kerroksen paksuus 10-35 cm korkeudella 4,35 – 4,00 m mpy.
Kartta: 7
- R6:Y4** Rakennusjätekerros/sekoittunut maa. Kerroksen paksuus 18-35 cm korkeudella 4,13 – 3,80 m mpy.

Kartta: 7

R6:Y5 Vaalea, hiekkainen savimaa. Kerroksen paksuus 2-17 cm korkeudella 3,90 – 3,75 mpy.

Kartta: 7

R6:Y6 Ruskea likamaa. Kerroksen paksuus 5-22 cm korkeudella 3,75 – 3,55 m mpy.

Kartta: 7

Löydöt: KM 2007061:29

R6:Y7 Hiekka. Kerroksen paksuus 3-6 cm korkeudella 3,58 – 3,50 m mpy.

Kartta: 7

R6:Y8 Tuhkan ja noen sekainen hiekka. Kerroksen paksuus 10-20 cm korkeudella 3,60 – 3,43 m mpy.

Kartta: 7

R6:Y9 Tumma savimaa, jossa puuroskaa ja hiekkaa seassa. Kerros alkoi korkeudelta 3,65 m mpy. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 3,30 m mpy, mutta Y9 jatkui syvemmälle kaivattomaan maahan.

Kartat: 6 ja 7

Löydöt: KM 2007061:30-35

R7:Y1 Pintamaa/multakerros. Kerroksen paksuus arvioiden 20-30 cm korkeudella 4,70 – 4,50 m mpy.

Kartat: 8 ja 9

R7:Y2 Rakennusjätekerros. Kerroksen paksuus 14-48 cm korkeudella 4,70 – 4,30 m mpy.

Kartat: 8 ja 9

R7:Y3 Hiekka. Kerroksen paksuus 20-36 cm korkeudella 4,35 – 3,80 m mpy.

Kartat: 8 ja 9

Löydöt: KM 2007061:36-38

R7:Y4 Hiekkainen puuroska. Kerroksen paksuus 20-44 cm korkeudella 4,10 – 3,60 m mpy.

Kartat: 8, 9 ja 10

Löydöt: KM 2007061:39

R7:Y5 Noki- ja hiilikerros R7 laakakivien päällä. Kerroksen paksuus n. 1-2 cm korkeudella 3,55 – 3,52 m mpy.

Kartta: 10.

- R7:Y6** Hieno hiekka. Esiintyi korkeudella n. 3,30 – 3,20 m mpy. Kerroksen paksuus n. 10-15 cm.
Kartta: 10.
Löydöt: KM 2007061:40-46
- R7:Y7** Puuroska. Kerroksen paksuus 24-36 cm korkeudella 3,70 – 3,30 m mpy.
Kartat: 8, 9 ja 10
- R7:Y8** Kellertävä likamaa. Kerroksen paksuus oli n. 10-20 cm korkeudella 3,20 m mpy.
Kartta: 10
- R7:Y9** Savinen hiekka. Kerroksen paksuus 10-30 cm korkeudella 3,30 – 3,05 m mpy.
Kartat: 8, 9 ja 11
- R7:Y10** Pohjasavi. Profiilien 8 ja 9 kohdalla pohjasavi alkoi n. 3,20 m mpy ja tasossa 2 n. 3,00 m mpy. Kerros jatkui syvemmälle kaivamattomaan maahan.
Kartat: 8 ja 9

OULU, Madetojan puisto (MP-07)
Rakenneluettelo

R1 Rakenne tulkittiin rakennuksen jäännökseksi, joka muodostui kivijalasta, hiiltyneestä puutasosta ja muuratusta tiilirakenteesta. Hiiltynyt puutaso sijaitsi korkeudella 4,50 – 4,40 m mpy. Tason päällä oli tasaisena kerroksena 3-4 cm paksuinen kaakelitiilikerrokset. Kaakelit lienevät peräisin rakenteen R1 yhteydessä mahdollisesti sijainneesta kakluunista.

R1:een kuului myös laastilla muurattua tiiliseinämää. Tiilimuuraus esiintyi korkeudella 4,60-4,20 m mpy. Tiilimuurauksen alla sijaitsivat R1:n peruskivet korkeudella 4,20-3,90 m mpy. Kivien halkaisija vaihteli 20-30 cm välillä. Osa kivistä oli laakakiviä, jotka olivat n. 10 cm paksuisia. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 3,90 m mpy, mutta likamaakerrokset jatkuivat syvemmälle kaivamattomaan maahan.

R1 ajoittuu todennäköisesti 1900-luvun alkuun, tarkemmin vuoteen 1918, jolloin nykyisen Madetojan puiston kohdalla sijainnut asuinkortteli tuhoutui kansalaissodan pommituksissa.

Kartta: 1

R2 R2 ei ollut rakenne, vaan kulttuurimaakerroksia kaivannon koillisprofiilissa. Profiilissa esiintyi rakennusjätekerros, jossa oli myös likamaata (sekoittunutta) seassa (Y5). Rakennusjätteen alla alkoi paikoitellen vuoden 1918 palokerros, jonka alla esiintyi useita likamaakerroksia.

Profiilissa esiintyneet kivet (Ø 20 cm-1 m) sijaitsivat likamaassa korkeudella 3,90–3,10 m mpy. Mainittakoon, että kivien välissä esiintyi runsaasti punasavesta valmistettua, lasitettua kaakelitiiltä. Kivet ovat todennäköisesti vuonna 1918 palaneen asuinkorttelin rakennusten peruskiviä, jotka eivät mahdollisesti ole enää alkuperäisillä paikoillaan. Vaikutti siltä, että palossa tuhoutuneiden rakennusten jäännökset oli hajotettu ja ”leviteltu” alueelle tasaiseksi kerrokseksi. Osa rakennusjätekerroksesta ja palokerroksesta on mahdollisesti myös kuljetettu pois alueelta.

Kartta: 3

R3 R3 sijaitsi kaivannon koillisprofiilissa, jossa rakennetta oli nähtävissä n. 2 metrin pituinen pätkä. Aivan rakenteen päällä oli kerros rakennusjätettä, jossa oli runsaasti tiilimurskaa, laastinpaloja ja kaakelitiilenpaloja (valkosavisia ja lasitettuja). R3 muodostui hiiltyneestä puuseinämästä, jossa oli 5-6 pallekkäistä puuta (hirsii?). Puut alkoivat korkeudella 3,35 m mpy ja jatkuivat n. 2,90 m mpy, jossa sijaitsi myös kaivannon pohja. Puiden päällä ja välissä oli harmaata, tuhkan sekaista

hiekkaa. Rakenteen alla alkoi tumma likamaa, jossa oli puuroskaa seassa. Rakenne jatkui todennäköisesti kaivamattomaan maahan koilliseen ja itään.

Rakenne lienee jäännös rakennuksen puuseinästä, joka on tuhoutunut tulipalossa. Kyseessä saattaa olla myös esimerkiksi hirsikehikollisen kaivon seinärakenne. R3 ajoittunee 1800-luvun lopulta 1900-luvun alkupuolelle, tarkemmin vuoteen 1918, jolloin se tuhoutui kansalaissodan pommituksissa.

Kartta: 2

R4 Rakenne R4 muodostui isohkoista kivistä (Ø 20-30 cm) ja puurakenteista. Rakenteeseen liittyi myös paksu palokerros, jonka alla sijaitsi kerrostunut likamaa. R4:n puurakenteita tuli vastaan tiilimurskan ja hiilen sekaisessa likamaassa korkeudella 3,20 m mpy. Osa puista sijaitsi puuroskakerroksen sisässä korkeudella 2,90 – 2,70 m mpy. Rakenteeseen liittyneet kivet olivat niin ikään puuroskan (Y11) päällä ja sisässä.

Rakenteen puut (Ø n. 20 cm) olivat päällekkäisiä ja itä-länsisuuntaisia. Osa puista kulki horisontaalisesti ja osa vertikaalisesti – osa rakenteen puista oli todennäköisesti liikkunut pois alkuperäisiltä paikoiltaan konekaivuun seurauksena. Rakenteeseen liittyi myös tiiltä ja kiviä, joiden halkaisijat vaihtelivat 20-30 cm välillä. Mahdollisen rakenteen yhteydestä saatiin talteen piiposliinista valmistetun (kahvi?)kupin puolikas.

Rakenteen luonne jäi epämääräiseksi syksyn tutkimuksissa. R4 näkyi ainoastaan kaivannon koillisprofiilissa, joten suurin osa rakenteesta jäi kaivamattoman maan alle koilliseen ja pohjoiseen. Rakenne ajoittunee 1900-luvun alkupuolelle, jolloin alueen kortteli tuhoutui tulipalossa.

Kartta: 5

R5 Rakenne R5 sijaitsi tukimuurikaivannon koillisprofiilissa korkeudella 2,80 – 2,60 m mpy. R5 näkyi kaivannon profiilissa maatuneena puurakenteena, johon kuului laudasta valmistetut seinämät ja pohja. Seinien paksuus oli n. 1-2 cm ja pohjan n. 3-4 cm. Rakenteen halkaisija profiilissa oli n. 45 cm. Rakenne jatkui koilliseen kaivamattomaan maahan.

Rakenne R5 oli täynnä vaaleanruskeaa kerrostunutta hiekkaa (Y11). Kerroksen paksuus oli n. 40 cm. Rakenteen sisäosan maakerroksista ei tavattu esinelöytöjä. R5:n länsipuolella esiintyi tummaa likamaata, jonka alla alkoi tumma puuroska. R5:n itäpuolella sijaitsi n. 1-2 cm paksuinen kerros täysin hajonnutta kirkasta ikkunalasia. Ikkunalasikerroksen alla sijaitsi vielä muutama likamaakerros.

Rakenne tulkittiin maahan upotetuksi tynnyriksi, josta oli jäljellä pohja ja osa molemmista seinämistä. 1800-luvun loppupuolella käytettiin maahan upotettuja tynnyreitä jätteiden pitopaikkana. Rakenne R5 voi olla myös jäännös ns. kokoojakaivosta, jotka olivat osa laajempaa viemäriverkostoa. R5:n sisään oli kerrostunut hiekkaa, mikä viittaa siihen, ettei rakenteen sisällä ole sijainnut jätteitä (ei likamaakerroksia). Kokoojakaivo tulkinta vaikuttaakin todennäköisemmältä.

R5:n ajoitus jäi epäselväksi esinelöytöjen puuttuessa kokonaan. Rakenne ajoittunee mahdollisesti 1800/1900-luvuille. Rakenteen päällä sijaitsi vuoden 1918 palokerros.

Kartta: 4

R6 Rakenne R6 muodostui puista, joiden halkaisija oli 10-20 cm. Puut olivat mahdollisesti veistettyjä hirsiiä. Tästä ei kuitenkaan saatu varmuutta, koska puut olivat suurimmaksi osaksi lounaisprofiilin sisässä ja erittäin maatuneita. Puiden kaivannon puoleiset päät olivat todennäköisesti katkenneet kaivinkoneen kauhan ruopaisun seurauksena – päät näyttivät väkivalloin rikkimenneiltä. R6:n puut näyttivät muodostavan rakenteen nurkan. Rakenteen luonteeseen ei saatu täyttä varmuutta kesän 2007 valvonnassa, koska suurin osa rakenteesta jäi kaivamattomaan maahan lounaaseen ja länteen.

Raha- ja muiden esinelöytöjen perusteella rakenne ajoittuu mahdollisesti jopa 1600-luvulle, todennäköisemmin kuitenkin 1700-luvulle.

Kartat: 6 ja 7

R7 Rakenne R7 (a ja b) muodostui oksaisista puunrungoista tehdystä puutasosta (R7a), jonka lounaispuolella sijaitsi laakakiviladelma. Puutason alapuolella sijaitsi vielä rakenteeseen kuuluvia lankkuja (R7b).

R7:n kuuluva laakakiviladelma sijaitsi korkeudella 3,52 m mpy (kivien yläpinta). Kivien paksuus oli 5-15 cm ja leveys 30-40 cm. Laakakivien päällä oli havaittavissa ohut kerros hiiltä ja nokea. Kivet oli ladottu lähekkäin, jolloin ne muodostivat melko tiiviin tason. Laakakiviladelma esiintyi ainoastaan kaivannon lounaisosassa. Osa kivistä lähti pois ennen ladelman havaitsemista.

Puutason (R7a) yläpinta sijaitsi korkeudella n. 3,40 m mpy hienossa hiekkakerroksessa (Y6). Luode-kaakkosuuntaiset puut olivat halkaisijaltaan 25 cm ja erittäin oksaisia. Puiden kokonaispituus oli kaikkiaan 2,80 metriä. Puut jatkuivat selvästi

koillisprofiiliin, jossa pilkotti neljäs vaakatasossa oleva puu. Puut sijaitsivat pääosin hienossa hiekassa.

Puutason (R7a, taso 1) alta tuli esille R7:n alimmat rakenteet eli koillis-lounaissuuntaiset lankut (R7b). Lankut sijaitsivat korkeudella 3,05 m mpy (yläpinta). Lankkujen paksuus oli vain n. 3-5 cm. Toisessa lankuista oli nähtävissä veistetty loveus, jolla ei näyttäyt olevan mitään erityistä funktiota. Kyseessä lienee uusiokäytetty lankku. Lankut sijaitsivat n. 0,95 – 1 metrin etäisyydellä toisistaan ja niiden alla alkoi pohjasavi korkeudella n. 3,00 m mpy.

Rakenteen R7 funktio jäi epämääräiseksi kesän 2007 valvonnassa. Rakenteen R7 puutaso (R7a) voisi olla rakennuksen hirsjarina ja vieressä ollut kiveys mahdollinen uunin perusta, johon viittasi kivien päällä ollut hiilikerros. On myös mahdollista, että kivet ovat osa rakennuksen kivijalkaa.

Rakenne ajoittuu yhdessä esinelöytöjen ja dendrokronologisen ajoituksen perusteella 1700-luvun puolesta välistä 1700-luvun lopulle tai 1800-luvun alkuun.

Kartat: 8-11

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo								
Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
1	1	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:30	itä	R1, ladottua tiiltä itäprofiilissa	T.Ikonen
2	2	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:30	itä	R1, ladottua tiiltä itäprofiilissa	T.Ikonen
3	3	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:34	ylhäältä	R1:n Villeroy & Boch kaakeli	T.Ikonen
4	4	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:35	ylhäältä	R1:n Villeroy & Boch kaakeleita	T.Ikonen
5	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:40	koillinen	R1, palokerroksia koillisprofiilissa	T.Ikonen
6	5	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:41	koillinen	R1, palokerroksia koillisprofiilissa	T.Ikonen
7	6	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:41	koillinen	R1, palokerroksia koillisprofiilissa	T.Ikonen
8	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:43	koillinen	R1, palokerroksia koillisprofiilissa	T.Ikonen
9	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:45	itä-koillinen	R1, itäprofiili	T.Ikonen
10	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	21.8.2007	15:50	itä-koillinen	R1, itäprofiili	T.Ikonen
11	7	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:15	itä	R1, kaakeliuuni ?	T.Ikonen
12	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:15	kaakko	R1, kaakeliuuni ?	T.Ikonen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
			puisto					
13	8	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:15	kaakko	R1, kaakeliuuni ?	T.Ikonen
14	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:15	itä	R1, kaakeliuuni ?	T.Ikonen
15	9	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:15	itä	R1, kaakeliuuni ?	T.Ikonen
16	10	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:30	pohjois-koillinen	R2, pohjoisprofiili (länsiosa), Madetojan patsaan lähellä	M. Hyttinen
17	11	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:33	pohjois-koillinen	R2, pohjoisprofiili (länsiosa), Madetojan patsaan lähellä	M. Hyttinen
18	12	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:33	koillinen	R2, pohjoisprofiili (länsiosa), Madetojan patsaan lähellä	M. Hyttinen
19	13	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:35	koillinen	R2, pohjoisprofiili (itäosa), Madetojan patsaan lähellä	M. Hyttinen
20	14	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:35	itä-koillinen	R2, pohjoisprofiili (itäosa), Madetojan patsaan lähellä	M. Hyttinen
21	15	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:35	itä	R2, pohjoisprofiili kokonaisuudessaan	M. Hyttinen
22	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:35	itä	R2, pohjoisprofiili kokonaisuudessaan	M. Hyttinen
23	16	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:40	pohjois-koillinen	R2, pohjoisprofiili, perusta ja puuta	M. Hyttinen
24	17	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:41	pohjois-koillinen	R2, pohjoisprofiili, perusta ja puuta	M. Hyttinen
25	18	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	08:50	koillinen	R1, yksityiskohta Villeroy & Boch -kerroksesta	T.Ikonen
26	19	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	11:10	koillinen	R3, puurakenne	T.Ikonen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
27	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	11:10	koillinen	R3, puurakenne	T.Ikonen
28	20	Oulu	Madetojan puisto	22.8.2007	11:10	koillinen	R3, puurakenne	T.Ikonen
29	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	pohjoinen	R5	T.Ikonen
30	21	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	pohjoinen	R5	T.Ikonen
31	22	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	pohjoinen	R5, lähikuva	T.Ikonen
32	23	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	pohjoinen	R5, lähikuva	T.Ikonen
33	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	koillinen	R4, yleiskuva	T.Ikonen
34	24	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	koillinen	R4, yleiskuva	T.Ikonen
35	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	koillinen	R4, lähikuva puista	T.Ikonen
36	25	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	koillinen	R4, lähikuva puista	T.Ikonen
37	26	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:00	kaakko	R4, yleiskuva	T.Ikonen
38	27	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:10	itä	Yleiskuva pitkästä ojaasta	T.Ikonen
39	28	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:10	koillinen	Yleiskuva lyhyestä ojaasta	T.Ikonen
40	29	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:10	lounas	Yleiskuva lyhyestä ojaasta	T.Ikonen
41	30	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:10	itä	Yleiskuva ojat yhdistävästä nurkasta	T.Ikonen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
			puisto					
42	31	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	07:10	koillinen	Yleiskuva Madetojanpuistosta	T.Ikonen
43	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	-	-	harhalaukaus	-
44	32	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	10:15	itä	Yleiskuva Madetojanpuistosta (pohjoispuoli)	T.Ikonen
45	33	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	10:15	itä	Yleiskuva Madetojanpuistosta (pohjoispuoli)	T.Ikonen
46	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	10:15	itä	Yleiskuva Madetojanpuistosta (pohjoispuoli)	T.Ikonen
47	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	10:20	länsi	Yleiskuva Madetojanpuistosta (pohjoispuoli)	T.Ikonen
48	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:18	lounas	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
49	34	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:19	lounas	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
50	35	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:19	länsi	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
51	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:20	länsi	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
52	36	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:21	lounas	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
53	37	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:21	lounas	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
54	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:21	lounas	R6, puut tasossa	M. Hyttinen
55	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:22	länsi	R6, puut ja länsiprofiili	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
56	38	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:23	länsi	R6, puut ja länsiprofiili	M. Hyttinen.
57	39	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:24	etelä	R6, puut ja länsiprofiili	M. Hyttinen
58	40	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:24	etelä	R6, puut ja länsiprofiili	M. Hyttinen
59	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:24	etelä	R6, puut ja länsiprofiili	M. Hyttinen
60	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:25	ylhäältä	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
61	41	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:25	ylhäältä	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
62	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:26	ylhäältä	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
63	42	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:28	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
64	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:28	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
65	43	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:28	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
66	44	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:30	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
67	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:30	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
68	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:32	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
69	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:32	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
70	45	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	12:32	luode	R6, koillis-lounaissuuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
			puisto					
71	46	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:12	pohjoinen	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	T.Ikonen
72	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:13	pohjoinen	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	T.Ikonen
73	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:14	länsi	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	T.Ikonen
74	47	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:15	länsi	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	T.Ikonen
75	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:15	länsi	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	T.Ikonen
76	48	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:15	länsi	R7, itä-länsi suuntaiset puut tasossa	M. Hyttinen
77	49	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:16	länsi	Yleiskuva kaivannosta	M. Hyttinen
78	50	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	16:18	koillinen	R7, puut tasossa	M. Hyttinen
79	51	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:55	pohjois-koillinen	R7, puut ja kivet tasossa	M. Hyttinen
80	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:55	pohjois-koillinen	R7, puut ja kivet tasossa	M. Hyttinen
81	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:57	ylhäältä	R7, puut ja kivet tasossa	M. Hyttinen
82	52	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:57	ylhäältä	R7, puut ja kivet tasossa	M. Hyttinen
83	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:59	pohjois-luode	R7, kiviladelmä tasossa	M. Hyttinen
84	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:59	pohjois-luode	R7, kiviladelmä tasossa	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
85	53	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	17:59	luode	R7, kiviladelma tasossa	M. Hyttinen
86	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:00	luode	R7, kiviladelma ja puut	M. Hyttinen
87	54	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:00	länsi	R7, kiviladelma	M. Hyttinen
88	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:01	länsi	R7, kiviladelma	M. Hyttinen
89	55	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:01	länsi	R7, kiviladelma	M. Hyttinen
90	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:03	länsi	R7, kiviladelma	M. Hyttinen
91	56	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:03	länsi	R7, kiviladelma	M. Hyttinen
92	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:06	luode	R7, puut ja kiviladelma	M. Hyttinen
93	57	Oulu	Madetojan puisto	23.8.2007	18:06	luode	R7, puut ja kiviladelma	M. Hyttinen
94	58	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	07:40	luode	R7, puut tasossa loppuvat	M. Hyttinen
95	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	07:41	luode	R7, puut tasossa loppuvat	M. Hyttinen
96	59	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	07:41	luode	R7, puut tasossa loppuvat	M. Hyttinen
97	60	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:40	pohjoinen	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
98	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:41	pohjoinen	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
99	poistettu	Oulu	Madetojan	24.8.2007	08:43	länsi-luode	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
			puisto					
100	61	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:44	länsi-luode	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
101	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:44	länsi-luode	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
102	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:45	ylhäältä	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
103	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:45	ylhäältä	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
104	62	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:45	ylhäältä	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
105	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:46	ylhäältä	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
106	63	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:46	ylhäältä	R7b, koillis-lounaissuuntaiset alimmat puut	M. Hyttinen
107	64	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:48	ylhäältä	R7b, lovettu hirsi, yksityiskohta	M. Hyttinen
108	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:48	ylhäältä	R7b, lovettu hirsi, yksityiskohta	M. Hyttinen
109	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:49	ylhäältä	R7b, lovettu hirsi, yksityiskohta	M. Hyttinen
110	65	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	08:49	ylhäältä	R7b, lovettu hirsi, yksityiskohta	M. Hyttinen
111	66	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	10:40	etelä-lounas	Kaivannon päätyprofiili, syvimmältä kohdalta	M. Hyttinen
112	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	10:40	etelä-lounas	Kaivannon päätyprofiili, syvimmältä kohdalta	M. Hyttinen
113	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	10:42	etelä-lounas	Kaivannon päätyprofiili, syvimmältä kohdalta	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

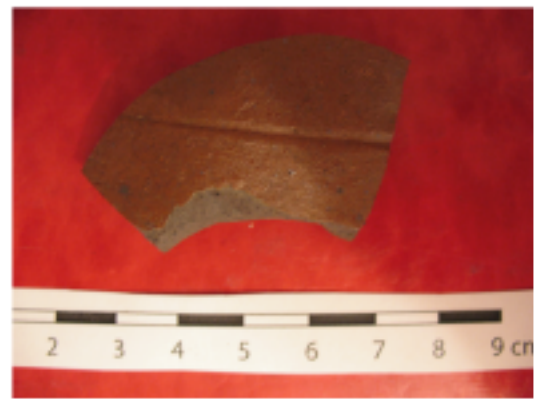
Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
114	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:22	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
115	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:23	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
116	67	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:24	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
117	68	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:25	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
118	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:25	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
119	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:26	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
120	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	11:26	lounas	Mahdollisesti R7:n kuuluvat kivet lounaisprofiilissa	M. Hyttinen
121	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:12	lounas	Mahdollisesti R6:n kuuluvia puita/irtopuita puuroskassa	M. Hyttinen
122	69	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:12	lounas	Mahdollisesti R6:n kuuluvia puita/irtopuita puuroskassa	M. Hyttinen
123	70	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:17	etelä	Mahdollisesti R6:n kuuluvia puita/irtopuita puuroskassa	M. Hyttinen
124	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:17	etelä	Mahdollisesti R6:n kuuluvia puita/irtopuita puuroskassa	M. Hyttinen
125	71	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:18	etelä	R6:n puut ja mahdollisesti siihen kuuluvat puut, yleiskuva	M. Hyttinen
126	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:18	etelä	R6:n puut ja mahdollisesti siihen kuuluvat puut, yleiskuva	M. Hyttinen
127	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	12:25	etelä	Kaivannon loppupää	M. Hyttinen
128	72	Oulu	Madetojan	24.8.2007	12:25	kaakko	Kaivannon loppupää	M. Hyttinen

OULU, Madetojan puisto 2007 Digitaalisten kuvien luettelo

Kuva_nro	Ala_nro	Kunta	Kohde	Pvm	Klo	Suunta	Kuva-aihe	Kuvaaja
			puisto					
129	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:10	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
130	73	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:10	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
131	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:10	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
132	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:10	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
133	74	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:11	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
134	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:11	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta (M. Hyttinen
135	75	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:12	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen
136	poistettu	Oulu	Madetojan puisto	24.8.2007	13:12	ylhäältä	R7:n lovettu lauta, yksityiskohta	M. Hyttinen

KM2007061:19

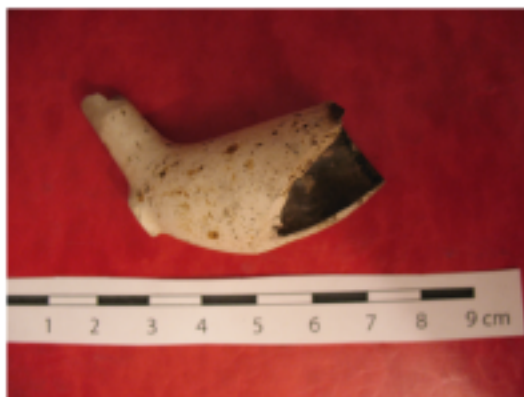
KM2007061:30

KM2007061:34

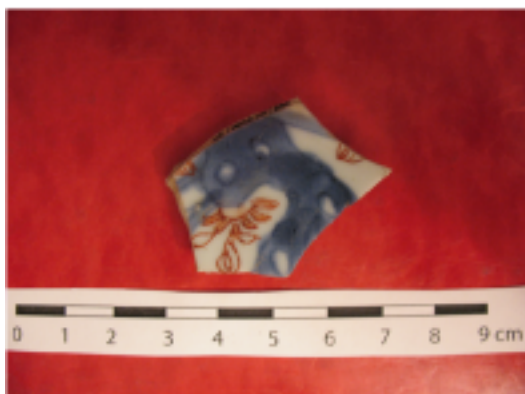
KM2007061:34

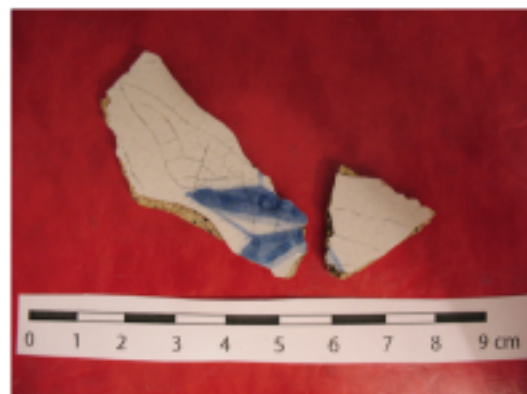
KM2007061:47

KM2007061:48

KM2007061:50

KM2007061:52

OULU, Madetojan puisto 2007, Löytöluettelo

KM_nro	Ala_nro	Yksikkö	Rakenne	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2007061	1	Y5	R1	savi	valkosavi	kaakeliitiili	villeroy & boch:n kahdeksankulmainen valkoinen kaakeliitiili	1	halk. 17 cm	919,7 g	
2007061	2	Y6	R1	metalli	rauta/seos?	lampetti		1		319,8 g	simpukkamainen alaosa, koristeellinen "seinäosa"
2007061	3	Y9	R1	savi	punasavi	astia	seinäpala	1		3,1 g	sisäpuoli lasitettu
2007061	4	Y9	R1	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi	1	halk. 8 mm	2,1 g	
2007061	5	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	esine/astia	pohjaa	4	pohjan halk. 9 cm	50,6 g	kohokuviointia ulkopinnalla, pohjassa näkyy leimaa "22"?
2007061	6	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	lautanen	pohjaa	2	halk. 16 cm	32,4 g	apilakuviointia reunassa
2007061	7	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	lautanen	pohjassa leima jossa ankkuri ja "PP"	3	halk. 16 cm	48,3 g	sinistä kukkakuviointia
2007061	8	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	lautanen		2	pohjan halk. 12 cm	43,8 g	
2007061	9	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	kuppi	ripa osa	1	suuaukon halk. 8 cm	34,4 g	koristeellinen
2007061	10	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	lautanen	reuna	4		67,5 g	eri astioista, osa palanut
2007061	11	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	posliini	astia	seinäpala	2		16,6 g	
2007061	12	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	savi	piiposliini	lautanen	pohjapala	1		14,5 g	
2007061	13	irtolöytö	R1:n	savi	punasavi	astia	seinäpala	1			

OULU, Madetojan puisto 2007, Löytöluettelo

KM_nro	Ala_nro	Yksikkö	Rakenne	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
			läheisyydestä								
2007061	14	Y7	R2	savi	posliini	astia	seinäpala	1		1,8 g	palanut
2007061	15	Y7	R2	savi	piiposliini	astia	reunapala	1		7,4 g	
2007061	16	Y7	R2	savi	piiposliini	astia	seinäpala	1		2,9 g	sinistä koristelua
2007061	17	Y7	R2	savi	punasavi	kaakeliitiili		15		765 g	keltainen lasite
2007061	18	Y7	R2	lasi	kirkaslasi	taso/esinelasi	osa palanut	8		37,5 g	
2007061	19	irtolöytö	R2:n läheisyydestä	metalli/lasi	kupari?/kirkaslasi	koristeaihelma	palnut	1		88 g	metalli osa lehdykän mallinen, lasi täysin sulanut
2007061	20	Y4	R3	savi	fajanssi	astia	reunapala	1		3,3 g	sinivalkealasite
2007061	21	Y4	R3	savi	punasavi	astia	seinäpala	2		8,8 g	mahdollisesti samasta astiasta
2007061	22	Y4	R3	savi	punasavi	kaakeliitiili		1		12 g	
2007061	23	Y4	R3	savi	valkosavi	kaakeliitiili?		1		13 g	koristeellinen
2007061	24	Y4	R3	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi	1	halk. 7 mm	0,9 g	
2007061	25	Y4	R3	lasi	kirkaslasi	ikkunalasi		1		2,1 g	
2007061	26	Y4	R3	pii	pii	pii		1		2,7 g	
2007061	27	Y4	R4	savi	piiposliini	kuppi	pohjapala	1	pohjan halk. 3 cm	5,2 g	
2007061	28	Y7	R5	lasi	kirkaslasi	ikkunalasi		5		17,6 g	
2007061	29	Y6	R6	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi	1	halk. 7mm	3,4 g	
2007061	30	Y9	R6	savi	kivisavi	astia	seinäpala	1		10,3 g	yksi koristeraita
2007061	31	Y9	R6	savi	punasavi	astia	seinäpala	1		13,9 g	vihreä lasite

OULU, Madetojan puisto 2007, Löytöluettelo

KM_nro	Ala_nro	Yksikkö	Rakenne	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2007061	32	Y9	R6	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi, 2 suuosaa	3	halk. 4-10 mm	7,6 g	yhdessä ranskanliija leima
2007061	33	Y9	R6	lasi	kirkaslasi	esine/astia		1		1,7 g	
2007061	34	Y9	R6	metalli	seos	raha	1 äyri	1		10,4 g	
2007061	35	Y9	R6	pii	pii	pii		1		34 g	
2007061	36	Y3	R7a	savi	fajanssi	astia	seinäpala	1		7 g	
2007061	37	Y3	R7a	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi	2	halk. 7-10 mm	7,4 g	
2007061	38	Y3	R7a	lasi	kirkaslasi	ikkunalasi		1		1,3 g	
2007061	39	Y4	R7a	savi	punasavi	astia	seinäpala	1		4,3 g	sisäpinta lasitettu
2007061	40	Y6	R7a	savi	fajanssi	astia	seinäpala	1		9,2 g	valkoinen lasite
2007061	41	Y6	R7a	savi	piiposliini (?)	astia	pohjapala	1		3 g	
2007061	42	Y6	R7a	savi	punasavi	astia	seinäpala	1		3,9 g	lasite molemmin puolin
2007061	43	Y6	R7a	savi	piiposliini	astia	reunapala	1		2,4 g	
2007061	44	Y6	R7a	savi	piiposliini	astia	seinäpala	1		2,1 g	
2007061	45	Y6	R7a	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi, 1 suosa	3		6,5 g	
2007061	46	Y6	R7a	lasi	kirkaslasi	esine/astia		1		0,8 g	
2007061	47	irtolöytö	R7a/b	savi	valkosavi	liitupiippu	koppa	1		9,2 g	
2007061	48	irtolöytö	R7a/b	savi	valkosavi	liitupiippu	varsi	1		4,8 g	ranskanliija leimoja
2007061	49	irtolöytö	R7a/b	lasi	vihreä lasi	pullo/esine		1		4,6 g	
2007061	50	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	posliini	lautanen	pohjapala	1		6,4 g	
2007061	51	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	piiposliini	astia/esine/tiili?	seinäpala	1		13,4 g	

OULU, Madetojan puisto 2007, Löytöluettelo

KM_nro	Ala_nro	Yksikkö	Rakenne	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2007061	52	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	fajanssi	astia	seinäpala	2		8,3 g	sinivalkea lasite
2007061	53	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	punasavi	astia/kaakelitili?	reunapala	1		43,9 g	
2007061	54	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	valkosavi	valkosavi	varsi	2	halk 4-7 mm	3,3 g	toisessa kuviointia
2007061	55	irtolöytö	sekoittunut maa	lasi		vihreälasi	pullo/esine	2		82,2 g	toinen palanut

OULU, Madetojan puisto 2007, Poistettujen löytöjen luettelo

Esine_nro	Yksikkö	Rakenne	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
1	irtolöytö	R1:n läheisyydestä	lasi	valkoinenlasi/lasite		palanut	1		2,2 g	
2	Y7	R2	metalli/kuona	kupri tms/kuona		palanut	3		76,4 g	
3	Y3	R7	metalli	rauta	naula		1		62,9 g	
4	Y3	R7	luu	luu	luu	palamaton	1		5,8 g	
5	irtolöytö	sekoittunut maa	savi	posliini	sulakerasia		1		70,1 g	resentti
6	irtolöytö	sekoittunut maa	lasi	kirkaslasi	purkki		1		4,3 g	resentti

Oulu, Madetojan puiston arkeologinen valvonta 2007

Makrofossiilianalyysi

Tutkimusraportti

Terttu Lempiäinen
Turun yliopisto
Kasvimuseo
20014 Turun yliopisto

Tutkimustulokset

Oulun Madetojan puistosta tutkittiin 2 maanäytettä, jotka oli otettu arkeologisen valvonnan yhteydessä kaivauksilta 22.-24.8.2007 välisenä aikana kaivausjohtajana toimineen Marika Hyttisen toimesta. Maanäyteet olivat:

Näyte 1: MP-07: nro 1; Puurakenteesta R6, maanäyte tummasta savisesta maasta (Y9), jossa puuroskaa ja eläinten luita. – Näytekokon n. 1.5 litraa, likaista puuroskan sekaista kulttuurimaata.

Näyte 2: MP-07;nro 2; Rakenteesta R7, joka muodostui vaakatasoon ladotusta puutasosta (oksisia puunrunkoja) ja laakakiviladelmasta (rakennuksen perusta?). Näyte hiekkaisesta puuroskasta (Y7). – Näytekokon n. 1 litra likaista hiekkaa.

Maanäytteet kullutettiin kyllästetyssä suolaliuoksessa, kullutusjäte pestiin siivilällä (silmäkoko 0.125 mm) ja sen jälkeen jäänteet poimittiin kullutusjätteestä mikroskoopin (OLYMPUS SZX 9) avulla, 9-12x suurennoksella. Jäänteet säilöttiin lasipulloihin 50 % alkoholiin. Jäänteet on määritetty kirjallisuuden (Cappers et al, 2007, Beijerink 1947) ja referenssikokoelman avulla. Kasvien nimistö on Hämet-Ahti et al. (1998). Jäänteet säilytetään Turun yliopiston kasvimuseon makrofossiilikokoelmassa.

Makrofossiilianalyysin tulokset on esitetty taulukossa 1. Jäänteistä valtaosa oli määrittelemätöntä puuroskaa, puusilppua ja –purua, kasviroskaa ja puuhiiltä. Näytteestä no. 1 määritettiin yksi jokapaikansaran (*Carex nigra*) pullakko.

Kirjallisuusviitteet

Beijerink. W., 1947: Zadenatlas der Nederlandsche Flora. - Wageningen, 316 s.

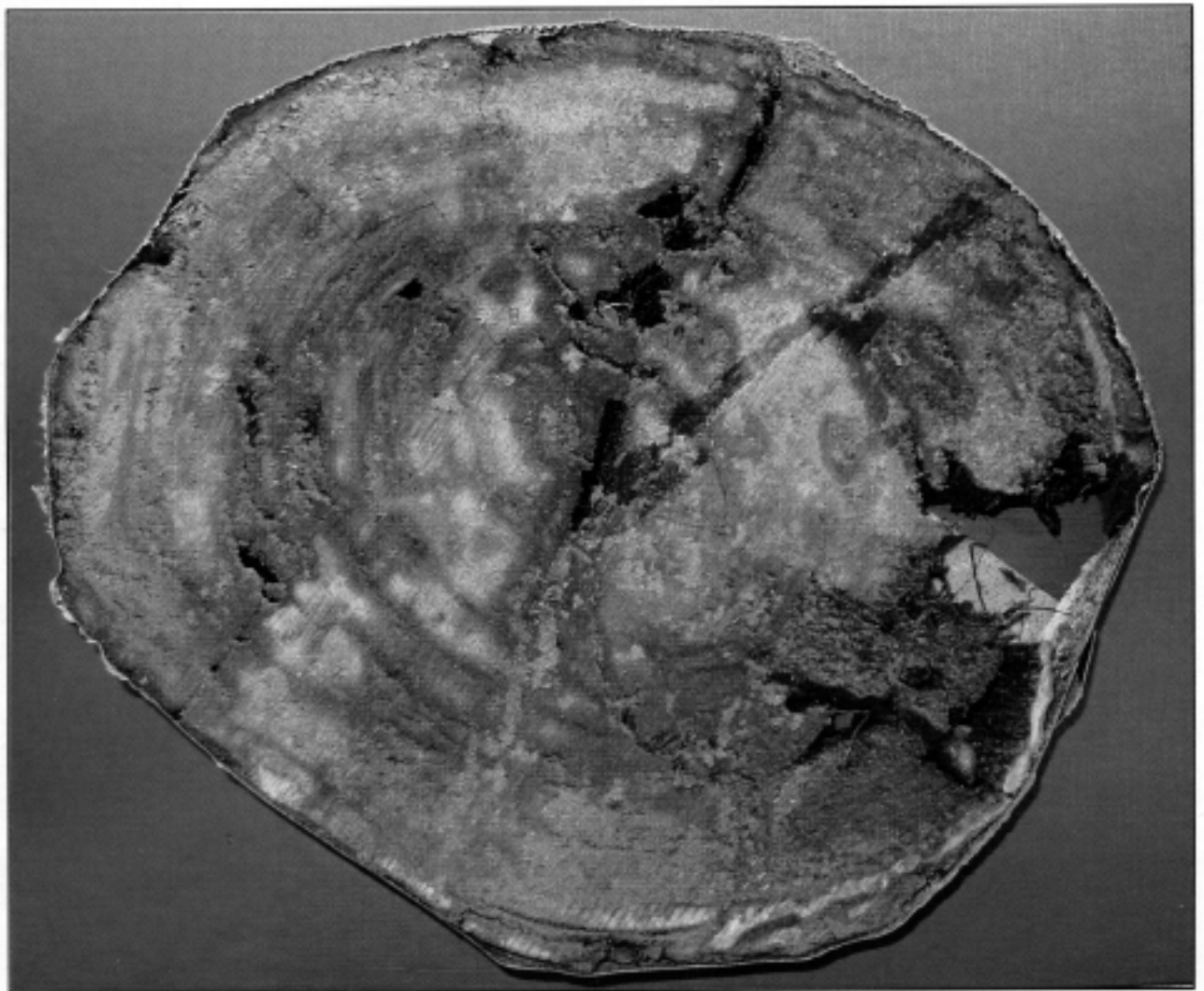
Cappers, R.T.J., Bekker, R.M., Jans, J.E.A., Digitale Zadenatlas van Nederland. Barkhuis Publishing & Groningen University Library, Groningen, 502 s.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T., Uotila, P. & Vuokko, S., 1986: Retkeilykasvio. - Helsinki, ss. 598.

Taulukko 1. Oulu Madetojan puisto, arkeologinen valvonta 2007. Makrofossiilitutkimus
 Analyysi: Terttu Lempiäinen/Turun yliopisto, Kasvimuseo

Kasvilaji	Näyte No		Yht.
	MP-07/1, R6, Y9	MP-07/2, R7, Y7	
Kosteikko- ja rantakasvit			
Carex nigra, jokapaikansara	1		1
Yhteensä	1		1
Muut kasvijäänteet			
Puuroskaa	++++	++++	+
Puuhiiltä	+	+	+
Kasviroskaa	+	+	+
YHT.	1	-	1

**DENDROKRONOLOGIAN LABORATORIO
EKOLOGIAN TUTKIMUSINSTITUUTTI
BIOTIETEIDEN TIEDEKUNTA, JOENSUUN YLIOPISTO**

Dendrokronologinen ajoitusnäyte FIO4301.

*Oulun Madetojanpuiston kunnostustöiden arkeologisessa valvonnassa
otetun puunäytteen iänmäärittäminen, dendrokronologinen ajoitus FIO4301.*

Dendrokronologian laboratorion ajoitusraportti 319.

Pentti Zetterberg

PUULUSTOAJOITUKSEN SELOSTE

N:o 319

Näytteet: FIO4301

Kohde: Puiston kunnostustöiden arkeologisen valvonnan puunäyte

Tunnus: FIO43

Paikka: Madetojanpuisto

Kunta: Oulu

Työn tilaaja: Museovirasto Rakennushistorian osasto/Marika Hyttinen

Tilaus: 13.9.2007

Näytteenotto: Marika Hyttinen

N-ikm²: 1/1

Näytteiden säilytys: Dendrokronologian laboratorio

Puulajianalyysi: Pentti Zetterberg

Lustomittaus: Pentti Zetterberg

Ajoitus: Pentti Zetterberg

N:o	Näyte	Sijainti kohteessa: ¹	Sp. ²	ikm.	mean	s.d.	a.c.	m.s.	Vuodet	Pt. ³	Puun kaatoaika ⁴
01	hirsi	R7a	1	297	41.5	22.2	.894	.181	1436-1732	2A	15-25 vuotta 1732 jälkeen

Lausunto:

Oulun Madetojanpuiston kunnostustöiden arkeologisessa valvonnassa otettiin näytteet töiden aikana löytyneestä maahan hautautuneesta puusta. Näytteet otti Museoviraston Rakennushistorian osaston tutkija Marika Hyttinen 23.8.2007. Näytteestä sahattiin Dendrokronologian laboratoriossa poikkileikkauksikello (kansikuva), jonka pintaan preparoidulta mittauslinjalta vuosilustot mitattiin ytimeistä näytteen ulkopintaan millimetrin sadasosan tarkkuudella. Näytteestä tehtiin myös puulajin määrittäminen, näyte on männystä (*Pinus sylvestris* L.). Mittaussarjan tilastolliset tunnusluvut on esitetty yllä (ikm. = lustolukumäärä, mean = keskipaksuus, s.d. = keskihajonta, a.c. = 1-asteen autokorrelaatio ja m.s. = keskiherkkyys). Näytepuun kaatoajankohdan varsinainen ajoitus perustuu Dendrokronologian laboratoriossa laadittuihin männyn absoluuttisiin lustokalentereihin.

Ajoitustulos: Näytteessä FIO4301 on mittauskelvopaisia vuosilustoja aikaväliltä 1436-1732. Tämän lisäksi puun ydinosa on kymmenkunta lahoamisen takia mittauskelvottomaksi muuttunutta vuosilustoa. Samoin puun pintaosassa on noin 15 vuoden 1732 jälkeen muodostunutta vuosilustoa, jotka myöskin ovat deformeituneet mittauskelvottomiksi lahoamisen takia. Puun alkuperäinen kuorenalainen pinta ei ole säilynyt, joten tarkkaa kaatoajankohtaa ei voida määrittää. Puun pinnan kuluneisuuden perusteella voidaan arvioida, että enintään kymmenkunta vuosilustoa on kokonaan kadonnut puun pinnasta. Näin ollen puun kaatoajankohta on aikavälillä 1747-1757. Näytepuu on hidaskasvuinen ja pitkäikäinen: jo pelkästään tässä näytepalkissa on vuosilustoja yli 300. Koska näytepalkki on paksuista oksista päätellen puun latvaosasta, täytyy varsinaisen eliniän arvioimiseksi lisätä vielä muutamia kymmeniä (50) vuotta. Näin ollen puuyksilön todellinen ikä (gambial age) on poikkeuksellisen korkea - yli 350 vuotta.

Joensuussa

R. H. A. 2007

Pentti Zetterberg

Pentti Zetterberg
Dendrokronologian laboratorion esimies

Viittausohjeet:

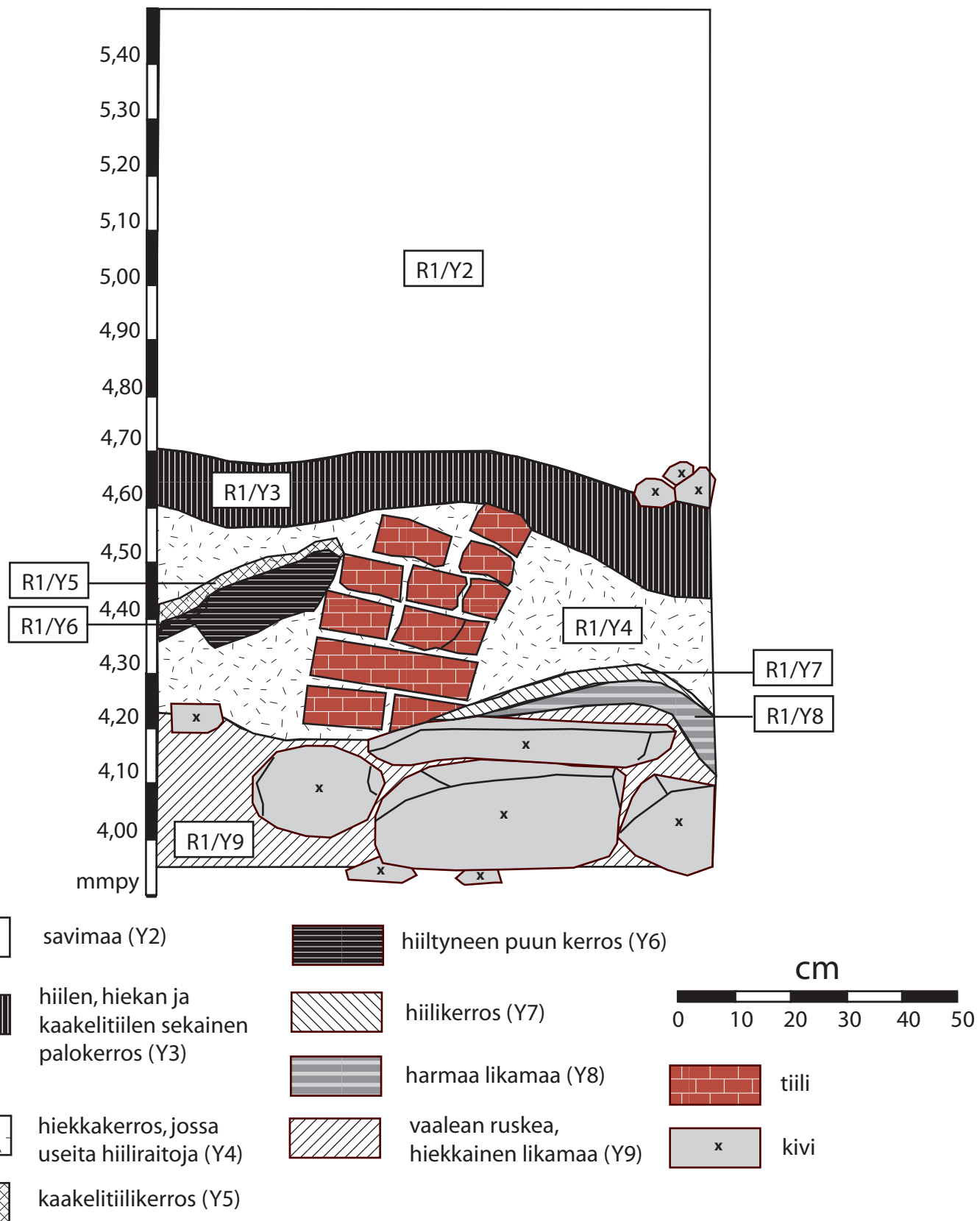
Zetterberg, P., 2007. Oulun Madetojanpuiston kunnostustöiden arkeologisessa valvonnassa otetun puunäytteen iänmäärittäminen, dendrokronologinen ajoitus FIO4301. Joensuun yliopisto, Biotieteiden tiedekunta, Ekologian tutkimusinstituutti, Dendrokronologian laboratorio, ajoitusseleste 319: 1-2.

Yhteystiedot:

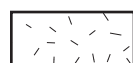
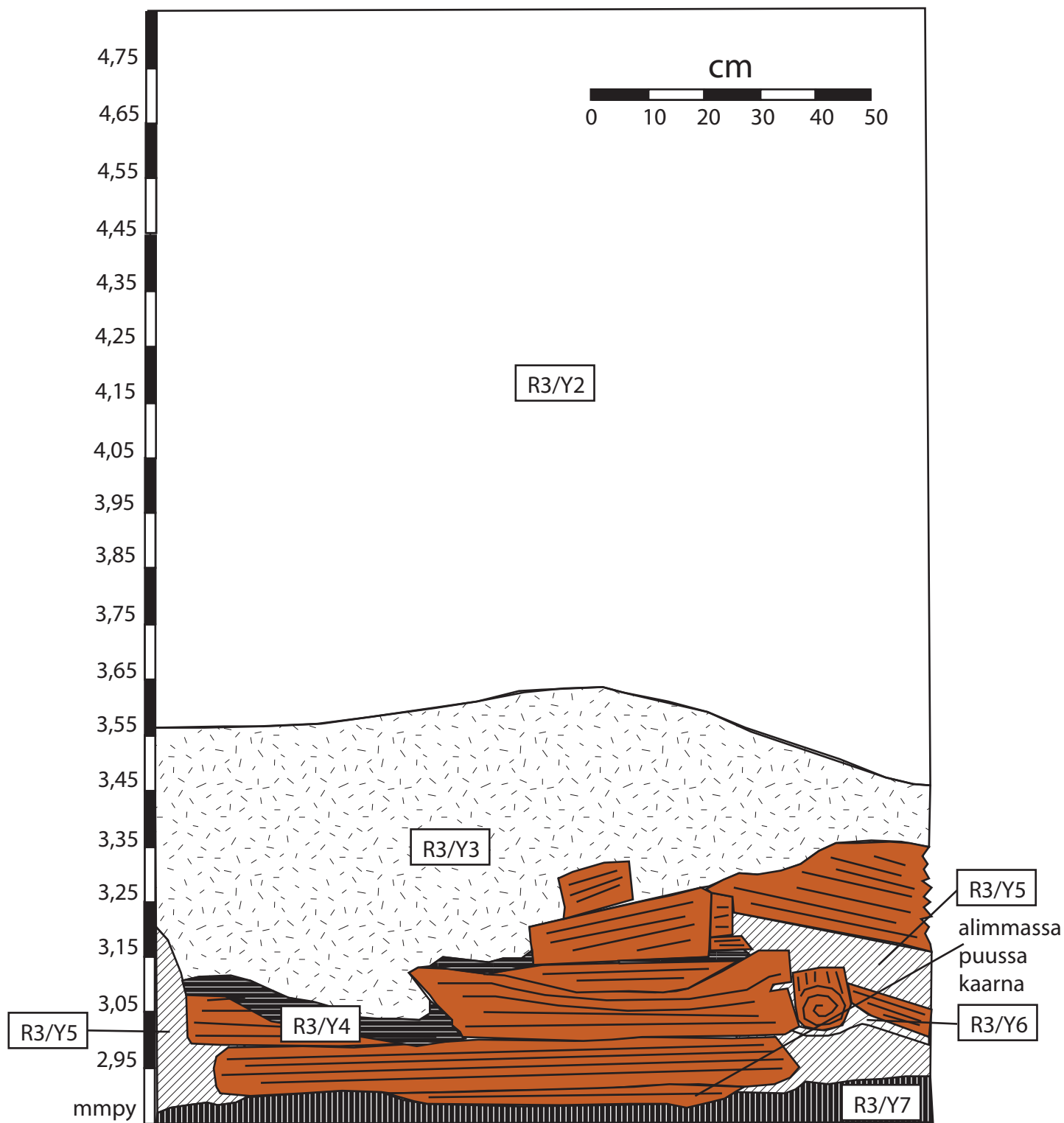
Dendrokronologian laboratorio, Ekologian tutkimusinstituutti, Biotieteiden tiedekunta, Joensuun yliopisto, PL 111, 80101 JOENSUU. Käyntiosoite: Yliopistokatu 7, Natura-talo.
Sähköposti: pentti.zetterberg@joensuu.fi, Internet: www.joensuu.fi/penttizetterberg

Ylivitteet:

- 0 = näytelukumäärä runkoalueilta näytettä.
1: s. = seinä, hk. = hirsikerta alhaalta lukien.
2: puulaji, 1 = mänty (*Pinus sylvestris*), 2 = kuusi (*Picea abies*), 3 = tammi (*Quercus robur*).
3: näytteen pinta, 1 = kaarna, 2 = alkuperäinen, 3 = mantopuu (pintapuu), 4 = sydänpuu.
A = kesäpuu (myöhäspuu), B = kevätpuu (varhaispuu)

OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen	Profiilikartta R1/Kaakkoisprofiili 1:10	
Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 22.8.2007	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501	
	Kartta 1	

savimaa (Y2)

harmaa tuhkan
sekainen hiekka
(Y4)

puuroska (Y6)

täytömaakerros (tiiltä
ja kaakelitiiltä paljon)
(Y3)

hieno hiekka (Y5)

puuroskan sekainen
tumma likamaa (Y7)

hirsi/lankku

OULU
Madetojan puisto
(MP-07)
Hyttinen & Ikonen

Profiilikartta
R3/Koillisprofiili

1:10

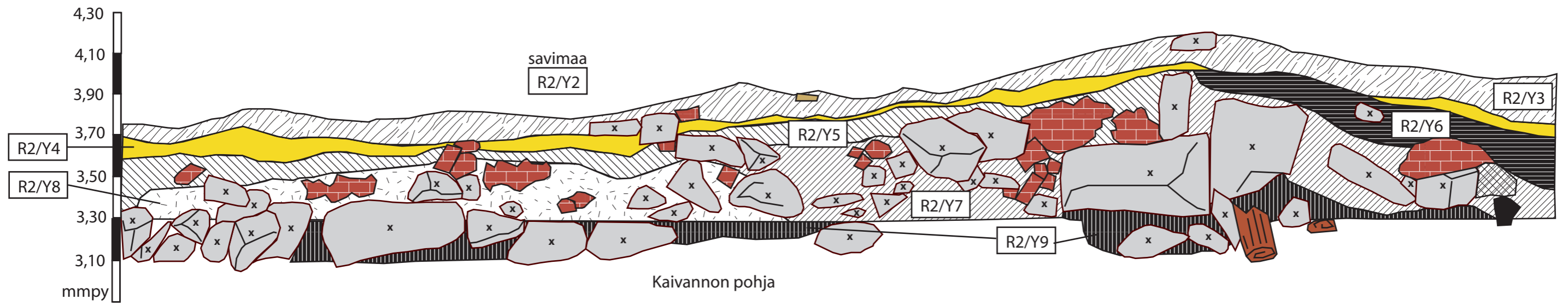
Mittausdokumentointi
Tiia Ikonen

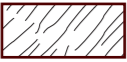

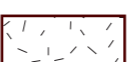

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
OSASTO, HELSINKI

22.8.2007

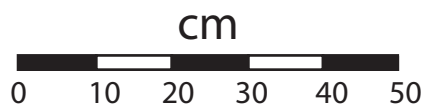
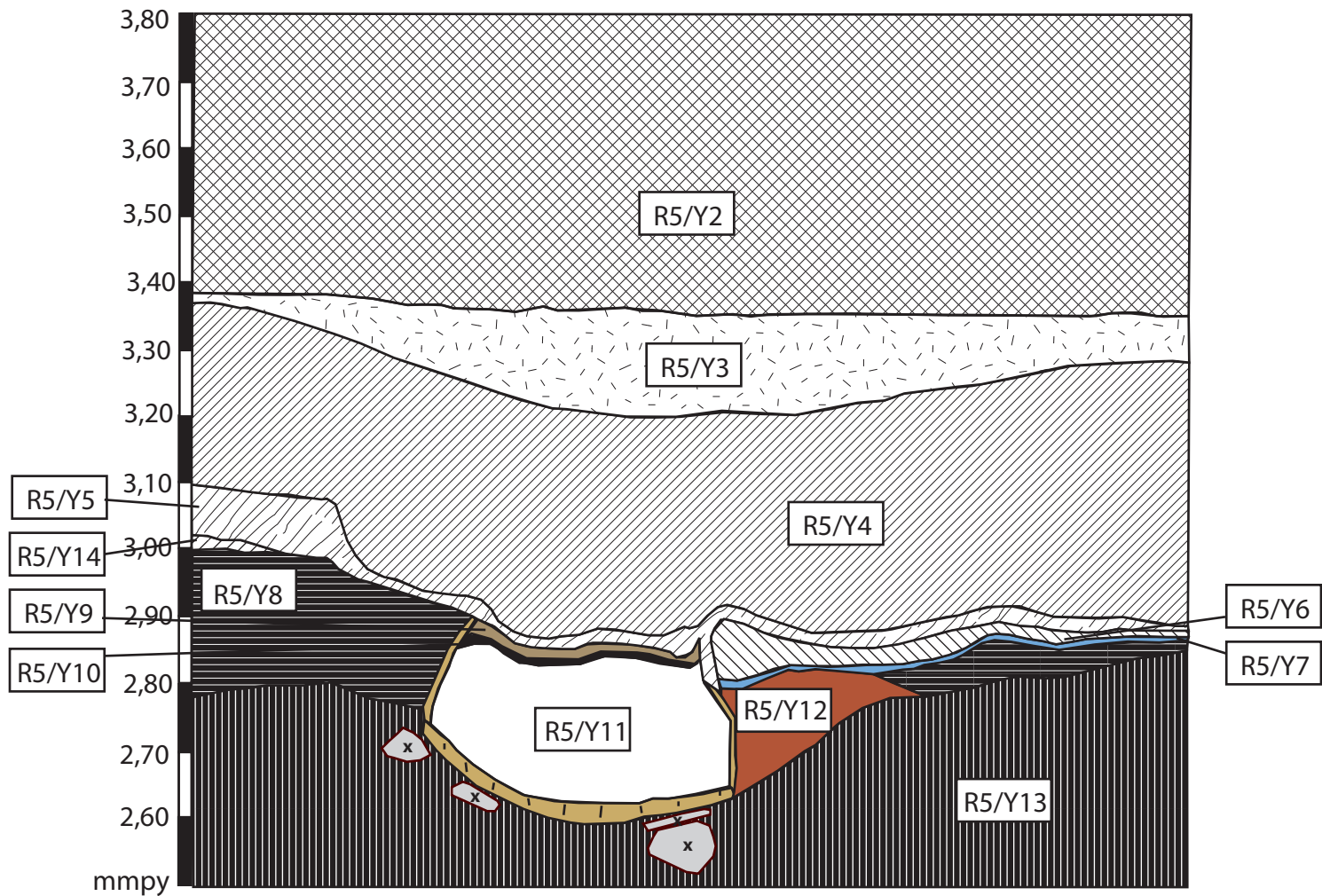
Sturenkatu 4
PL 169
00511 Hki
p. 09-40501

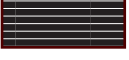
Kartta 2

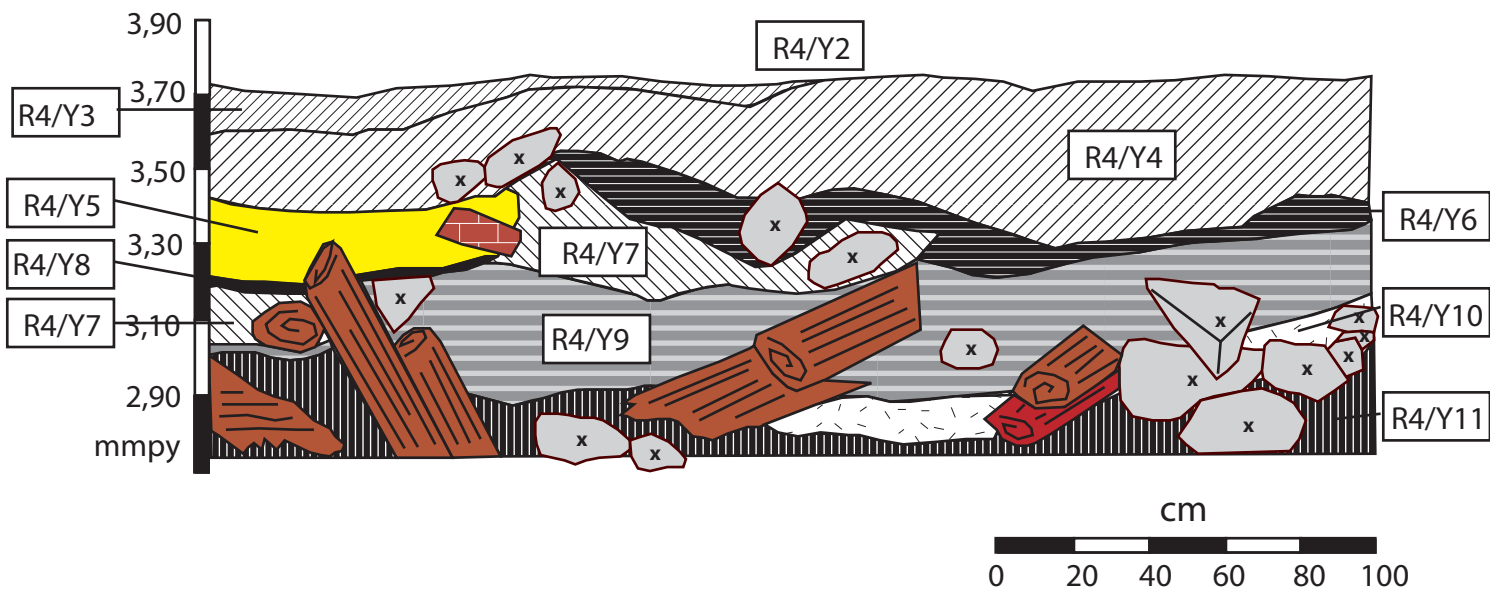
rakennusjätokerros, tiiltä ja kiviä ((Y3)	palokerros (Y6)	tumma likamaa (Y9)	lahonnutta puuta	hiili
keltainen hieno hiekka (Y4)	hiekan sekainen likamaa (Y7)	kaakelitiiltä	keraamisen putken pää	savimaa (Y2)
rakennusjätokerros, sekoittunut likamaa (Y5)	sorapitoinen hiekkamaa (Y8)	tiili/tiilimurska	kivi	

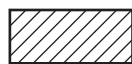

OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen	Profiilikartta R2/koillisprofiili	
	1:20	
Mittausdokumentointi Marika Hyttinen	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI	
	Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501	Kartta 3
22.8.2007		

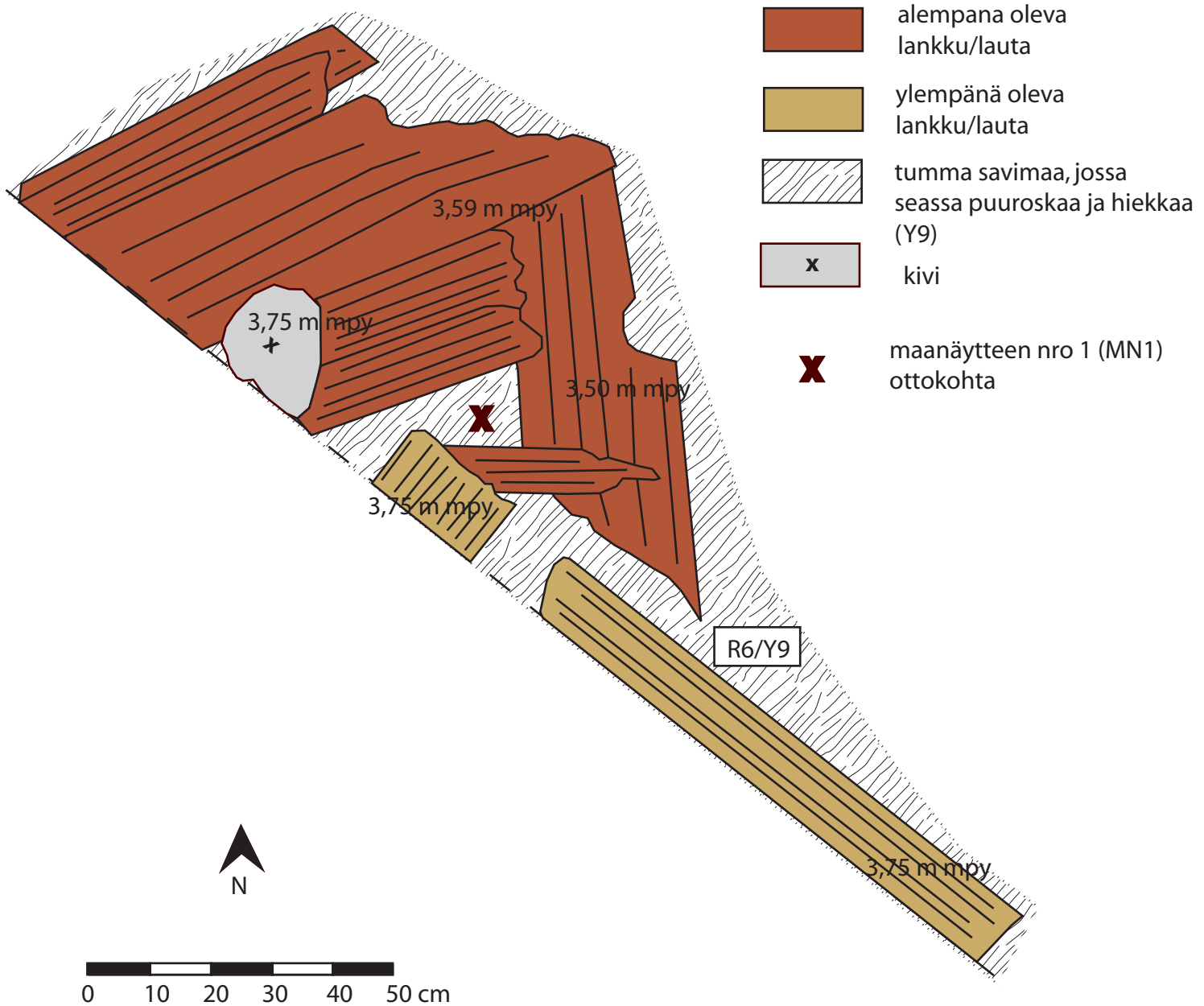
savimaa (Y2)	vaalea hiekka (Y4)	kerrostunut vaalean ruskea hiekka (Y11)
tiilen sekainen likamaa (täyttö) (Y3)	tumma hiekka (Y6)	tiilimurskan sekainen tumma likamaa (Y12)
romuraudan ja palaneen materiaalin sekainen tumma hiekka (Y4)	tumma puuroska (Y13)	lauta
puuroska (Y5)	ruskea hiekka (Y9)	tynnyrin (?) pohja
ikkunalasikerros (Y7)	tumma savinen hiekka (Y10)	kivi
tumma likamaa (Y8)		

OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen	Profiilikartta R5/pohjoisprofiili 1:10	
Mittausdokumentointi Tiia Ikonen 22.8.2007	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501	
	Kartta 4	

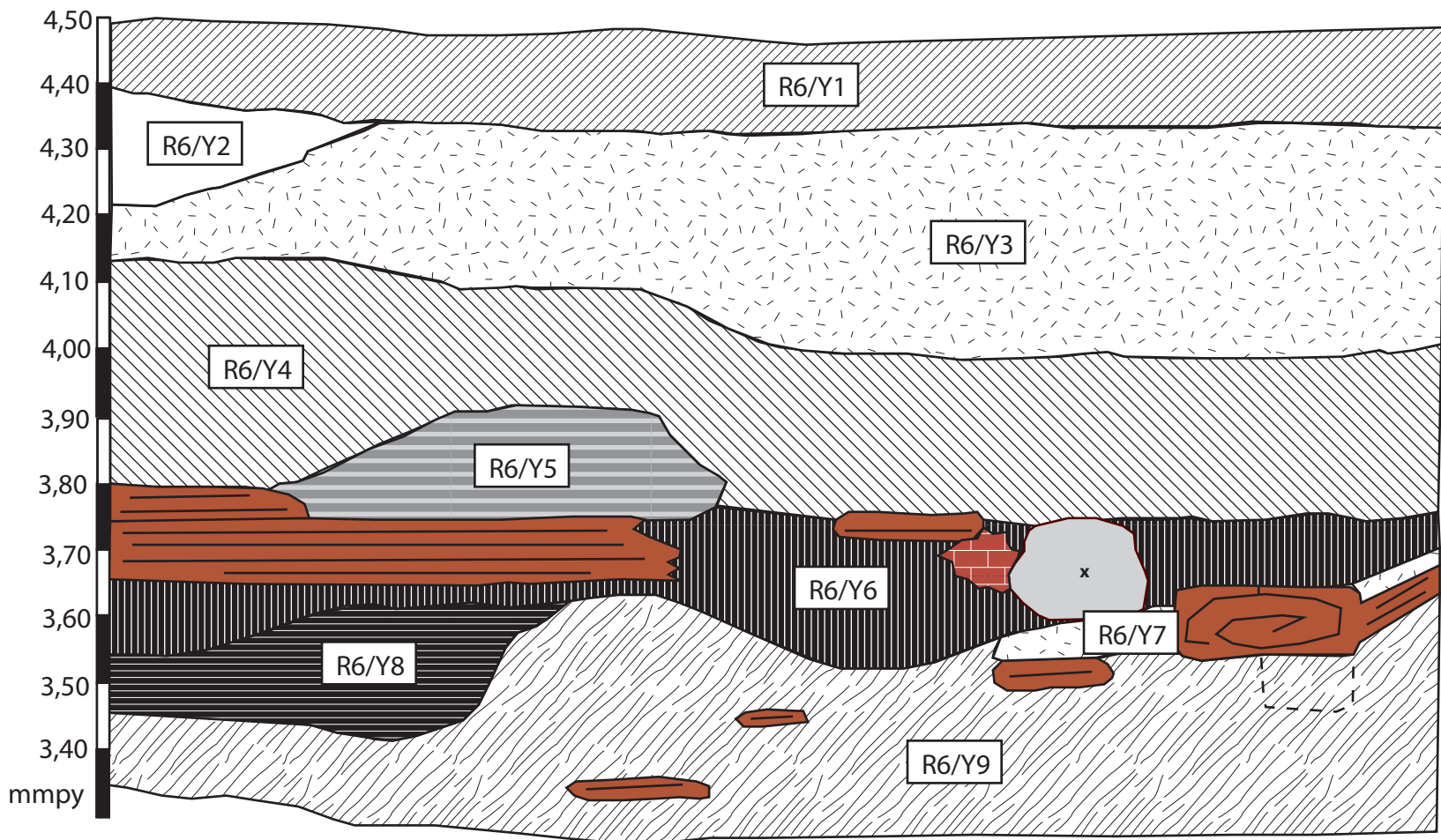

savimaa (Y2)	kerrostunut likamaa (Y7)	kivi
rakennusjätettä, hiiltä (Y4)	hiili (Y8)	tiili
pellinpalojen ja palaneen materiaalin sekainen tumma hiekka (Y3)	tiilimurskan ja hiilen sekainen likamaa (Y9)	hirsi/lankku
palokerros (Y6)	hiekan sekainen puuroska (Y10)	
oranssi hiekka (Y5)	puuroska (Y11)	

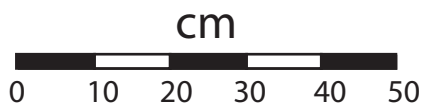
OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen	Profiilikartta R4/pohjois-koillisprofiili	
	1:20	
Mittausdokumentointi Marika Hyttinen 22.8.2007	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI	
	Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501	Kartta 5

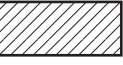
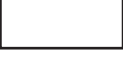

<p>OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen</p>	<p>Tasokartta R6 / taso 1</p> <p>1:10</p>	
<p>Mittausdokumentointi Marika Hyttinen</p> <p>23.8.2007</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI</p> <p>Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501</p>	<p>Kartta 6</p>

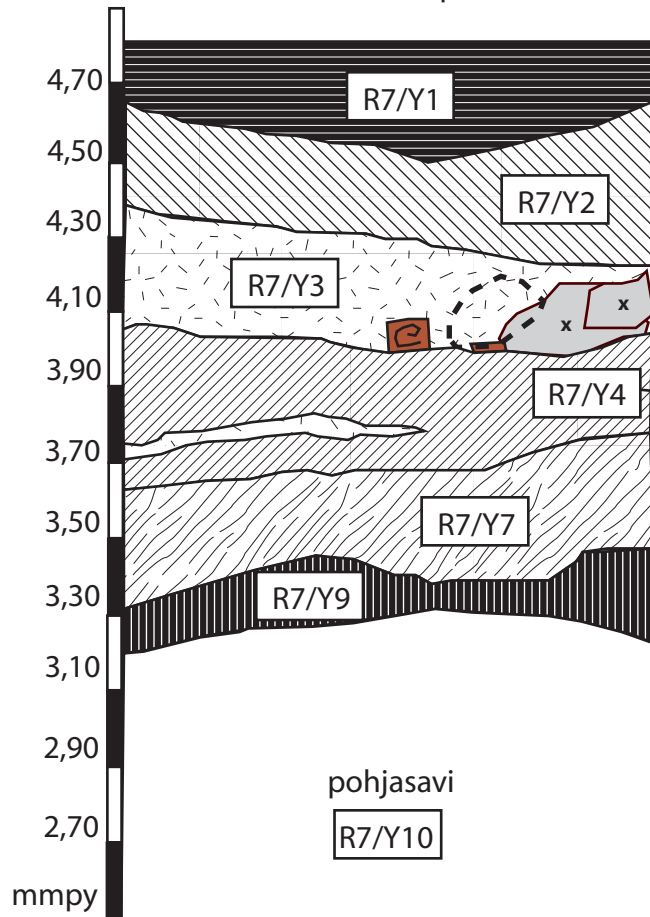
- rakennusjättekerros, sekoittunut maa (Y4)
- vaalea savimaa, hiekkainen (Y5)
- ruskea likamaa (Y6)
- tuhkan ja noen sekainen hiekka (Y8)
- tumma savimaa, jossa hiekkaa ja puuroskaa seassa (Y9)
- tiilimurska
- kivi
- hirsi/lankku
- alapuolella ollut puuta/lähtenyt kaiettaessa pois

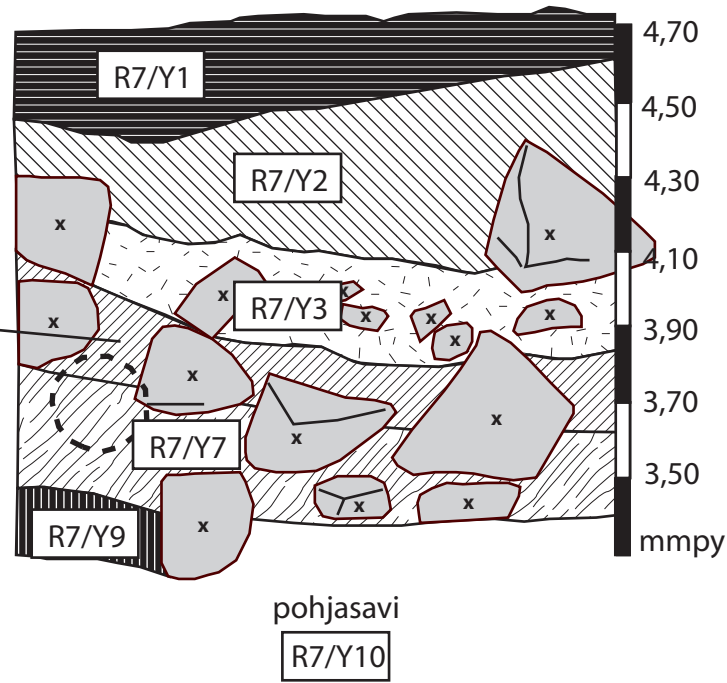
- multa (Y1)
- sekoittunut maa (Y2)
- hiekka (Y3 ja Y7)

<p>OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen</p>	<p>Profiilikartta R6 / Iounaisprofiili 1:10</p>	
<p>Mittausdokumentointi Marika Hyttinen 23.8.2007</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI</p> <p>Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501</p> <p style="text-align: right;">Kartta 7</p>	

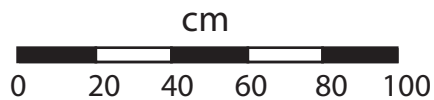
Kartta 8. Etelä-lounaisprofiili

Kartta 9. Lounaisprofiili

- multa (Y1)
- rakennusjäte (Y2)
- hiekka (Y3)
- hiekkainen puuroska (Y4)
- puuroska (Y7)
- savinen hiekka (Y9)
- pohjasavi (Y10)
- puu
- - - - - kiven paikka (lähtenyt kaivettaessa pois)

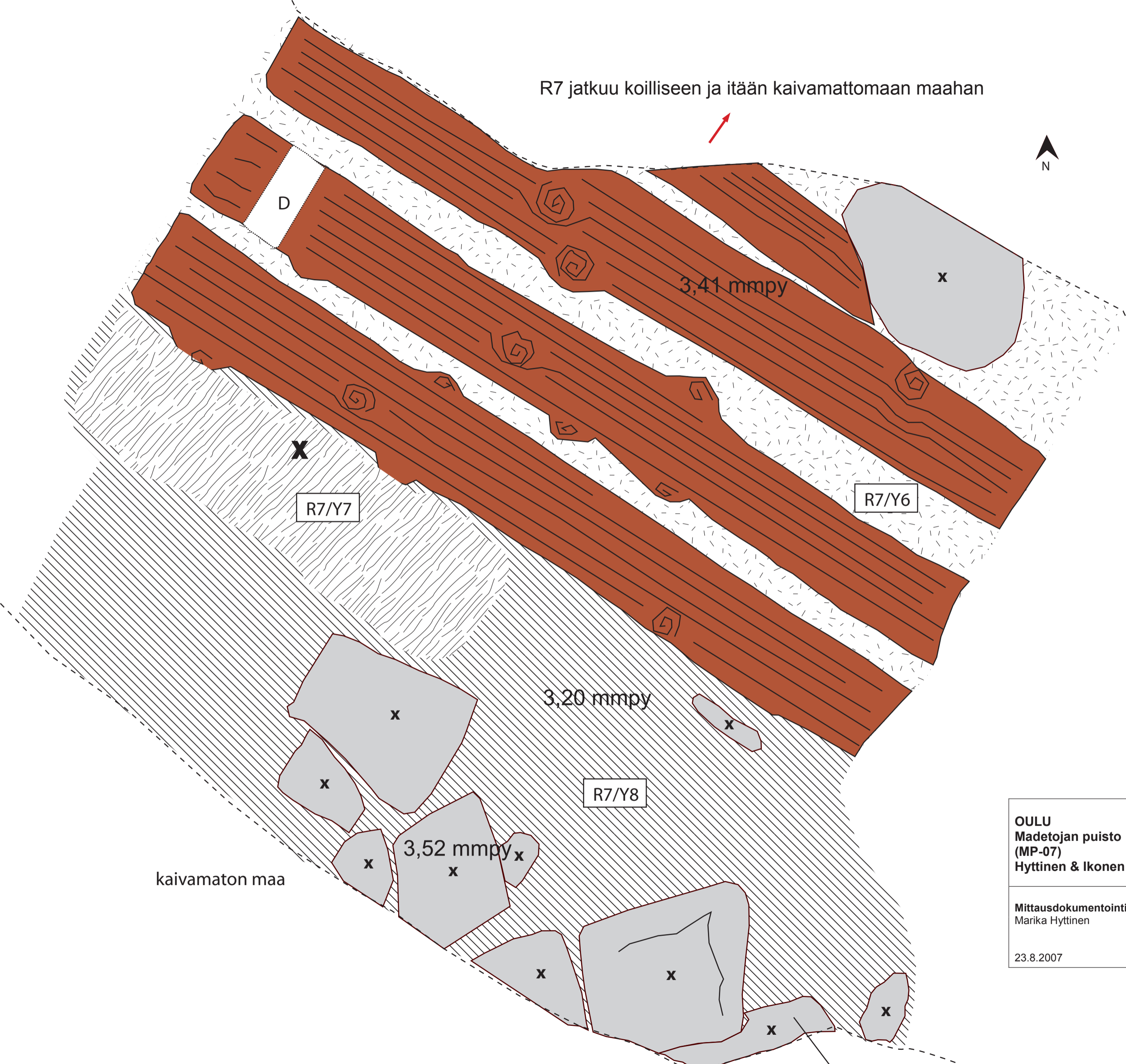
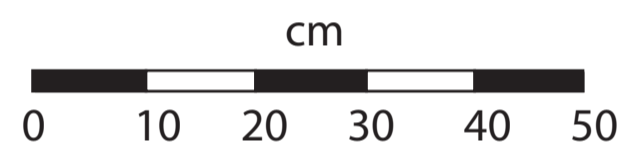

<p>OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen</p>	<p>Profiilikartta R7 / etelä-lounais- (8) ja lounais- profiili (9)</p>	
	<p>1:20</p>	
<p>Mittausdokumentointi Marika Hyttinen</p> <p>23.8.2007</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI</p>	
	<p>Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501</p>	<p>Kartat 8 ja 9</p>

R7 jatkuu koilliseen ja itään kaivamattomaan maahan

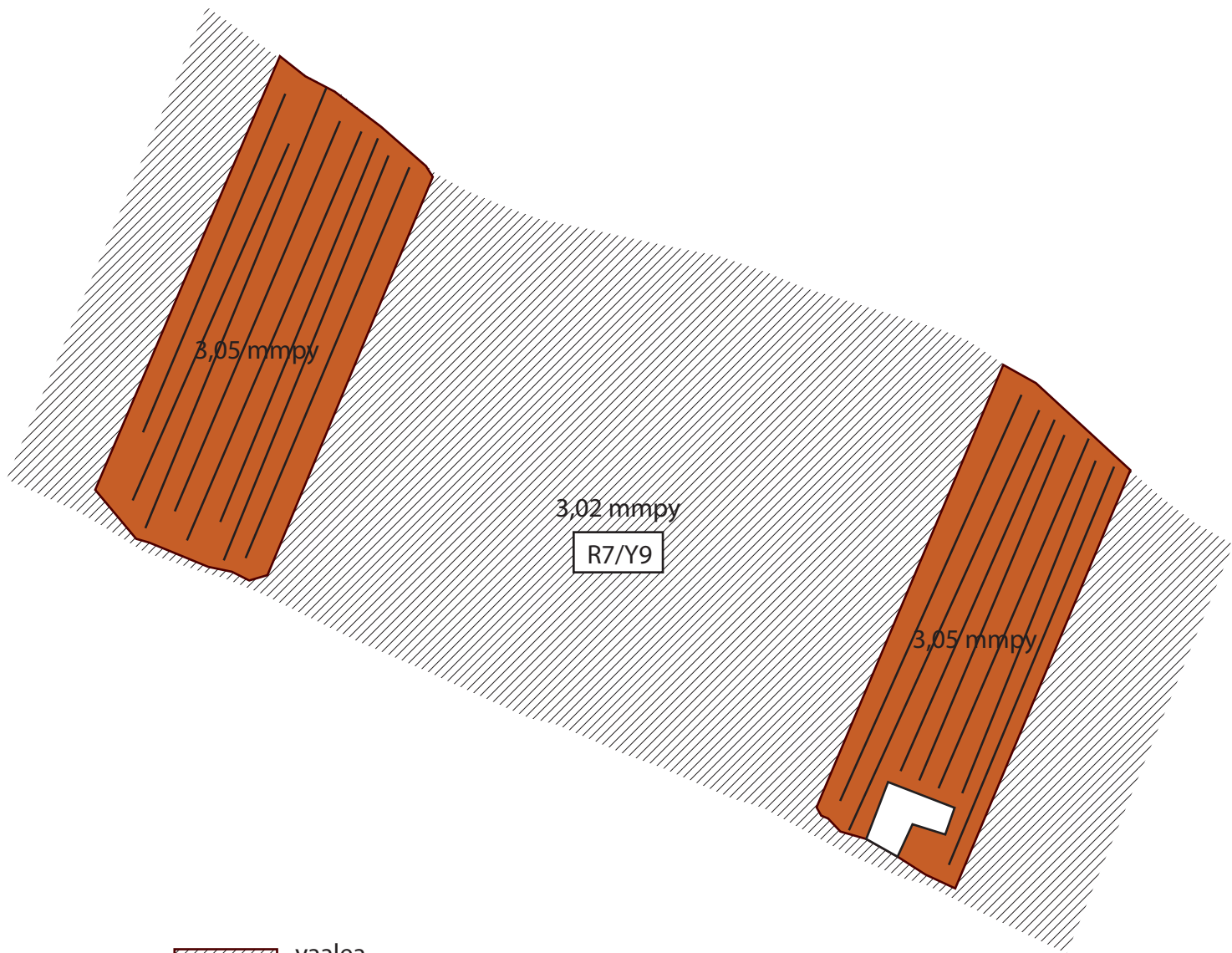
- hiekka (Y6)
- keltainen likamaa (Y8)
- hiekan sekainen puuroska (Y7)
- hirsi
- kivi
- dendrokronologinen näyte
- kaivannon reuna
- maanäytteen nro 2 (MN2) ottokohta

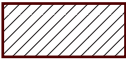

kaivamaton maa

kiven päällä
hiiltä/nokea (Y5)

<p>OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen</p>	<p>Tasokartta R7a/taso 1</p> <p>1:10</p>	
<p>Mittausdokumentointi Marika Hyttinen</p> <p>23.8.2007</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI</p> <p>Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501</p>	<p>Kartta 10</p>

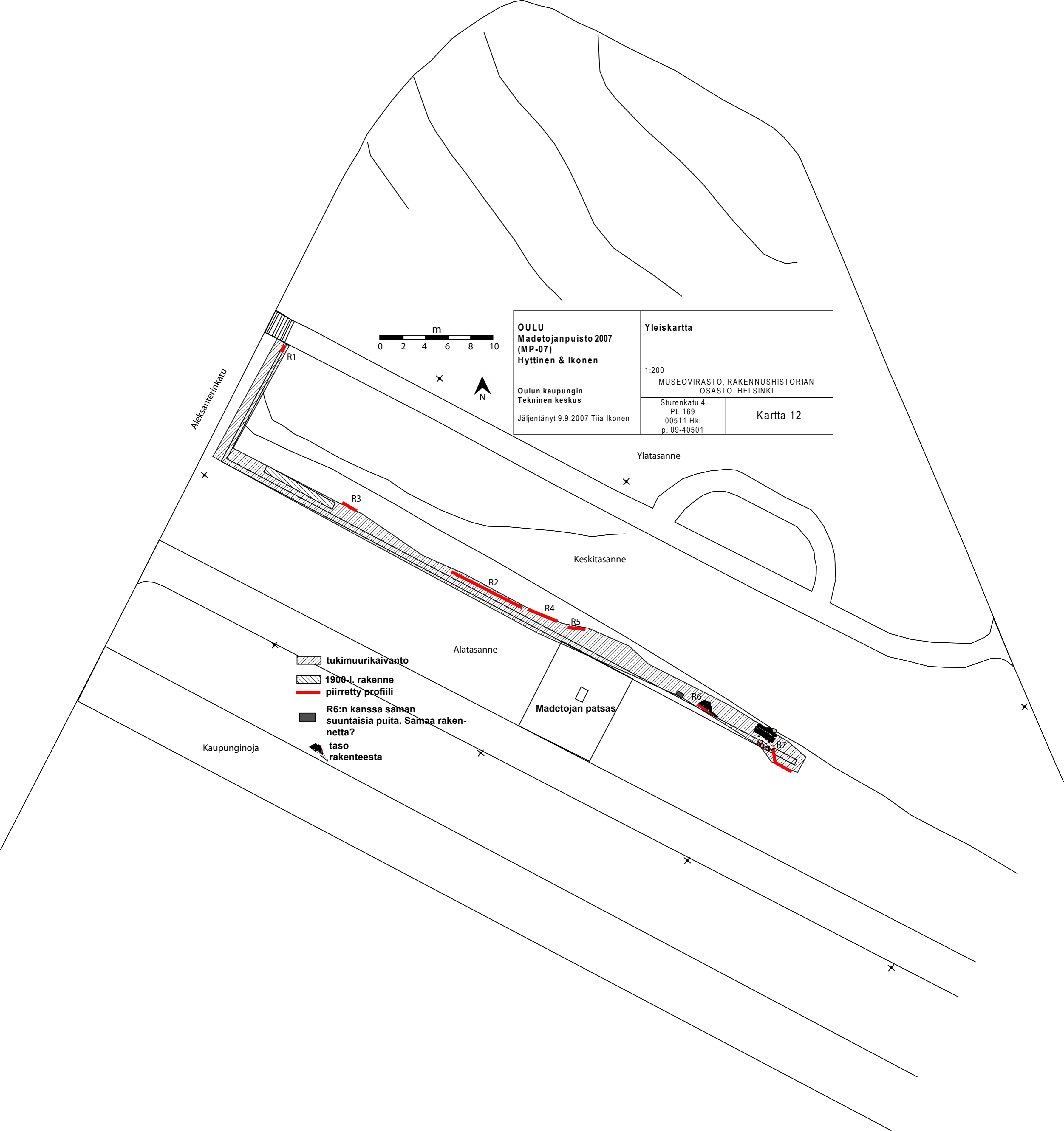
- vaalea, savinen hiekka (Y9)
- lankku

cm

<p>OULU Madetojan puisto (MP-07) Hyttinen & Ikonen</p>	<p>Tasokartta R7b/taso2</p> <p>1:10</p>	
<p>Mittausdokumentointi Marika Hyttinen</p> <p>24.8.2007</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI</p> <p>Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501</p>	<p>Kartta 11</p>

OULU Madetojanpuisto 2007 (MP-07) Hyttinen & Ikonen	Yleiskartta 1:200	
	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTO, HELSINKI	
Oulun kaupungin Tekninen keskus Jäljentänyt 9.9.2007 Tiia Ikonen	Sturenkatu 4 PL 169 00511 Hki p. 09-40501	Kartta 12

- tukimuurikaivanto
- 1900-l. rakenne
- piirretty profiili
- R6:n kanssa saman suuntaisia puita. Samaa rakennetta?
- taso rakenteesta